

RAHANDUSMINISTEERIUM

Rahandusministeeriumi majandusprognoos kevadel 2026

Jürgen Ligi
Rahandusminister

Raoul Lättemäe
Fiskaalpoliitika osakonna juhataja

Kadri Klaos
Riigi rahanduse talituse juhataja

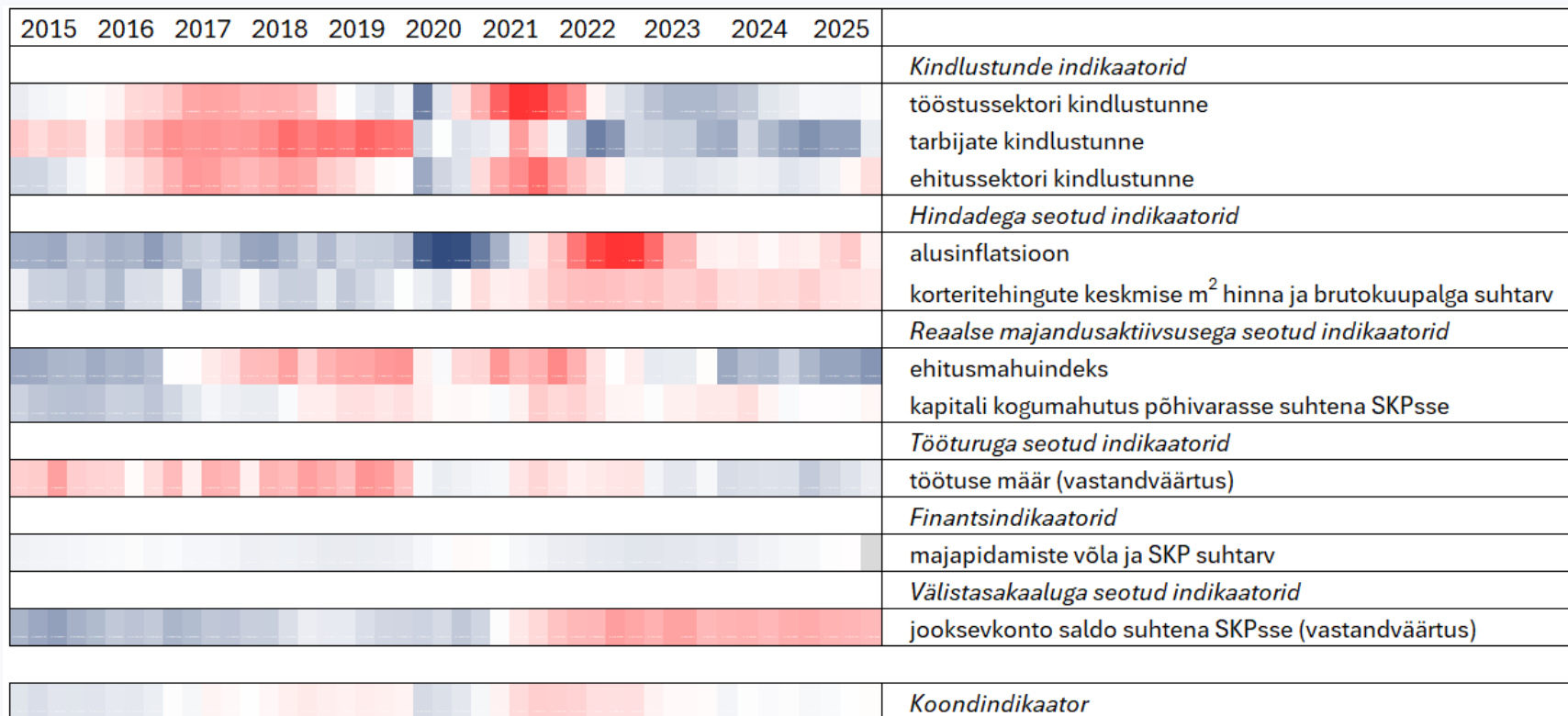

Prognoosi alused

- Prognoosi koostavad ametnikud on prognoosi koostamisel ja metoodika valikul sõltumatud (Riigieelarve seaduse §17).
- Prognoos tugineb kehtivale seadustele ja otsustele.
- Kaks stsenaariumit: põhistsenaarium ja riskistsenaarium, mis keskendub Lähis-Ida konfliktist võimalikele tõsisematele probleemidele.
- Väliskeskkonna eeldused on fikseeritud 10. märtsi seisuga.
- Prognoosi lisad:
  - Riskistsenaarium
  - Majanduse tsüklilise seisu hinnangu metoodikamuudatus
  - Prognoosivigade analüüs, keskendudes eelkõige eelarvepositsiooni prognoosi erinevusele tegelikkusega.

Makromajanduse prognoos

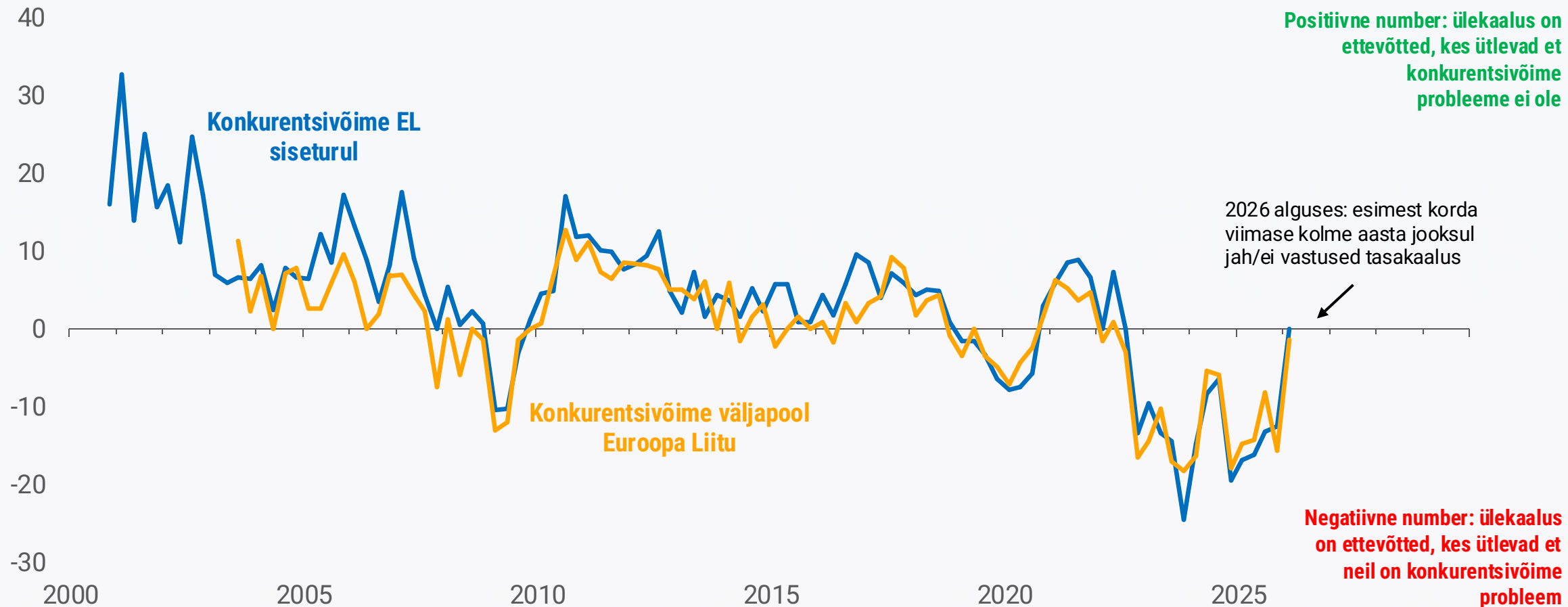
Enne Lähis-Ida konflikti oli majanduse olukord paranemas

- Majanduse kindlustundenäitajad on olnud kõikides segmentides paranemas
- Eksport pöördus 2025. aastal välisnõudluse elavnemise toel kergele kasvule
- Sisenõudlust elavdab tulumaksusüsteemi muudatus ning valitsussektori investeeringud.

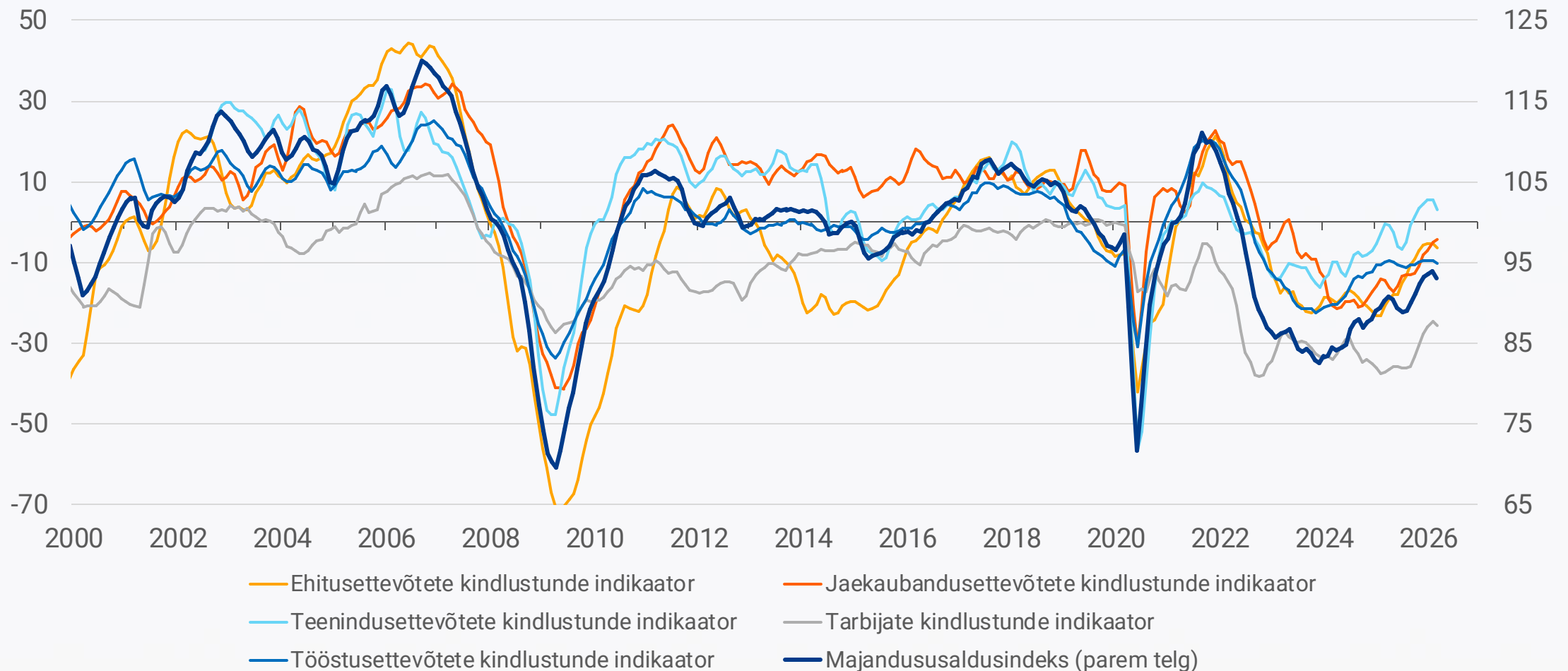
Tööstusettevõtete konkurentsivõime on paranenud

(„jah“ vs „ei“ vastanud tööstusettevõtete protsentuaalne osakaalude vahe)

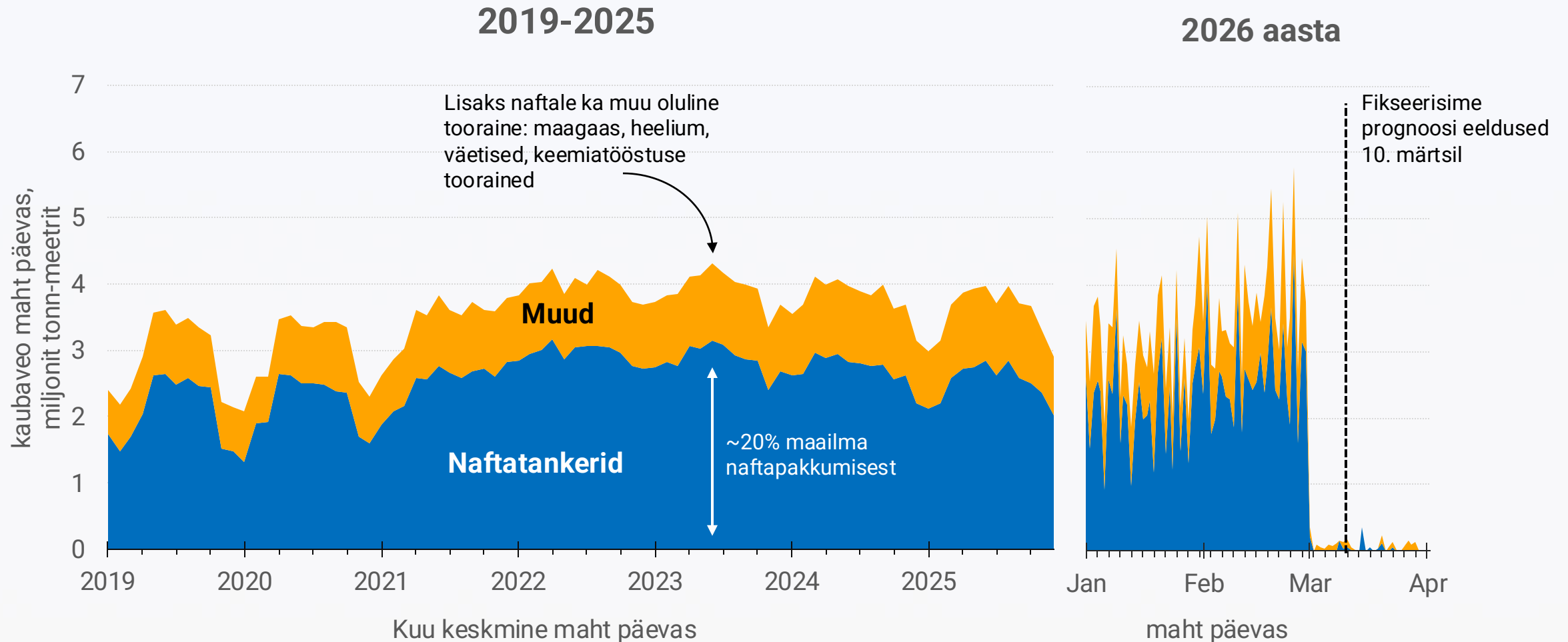

Kindlustunde indikaatorid

(3 kuu libisev keskmine)

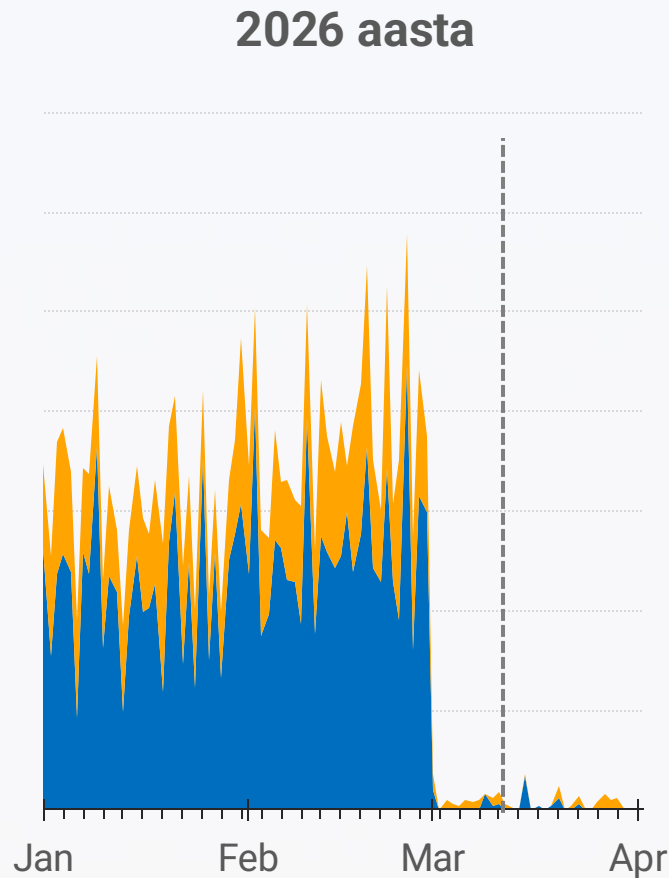

Kaubavahetuse katkumine Hormuzi väinas

Allikas: IMF PortWatch

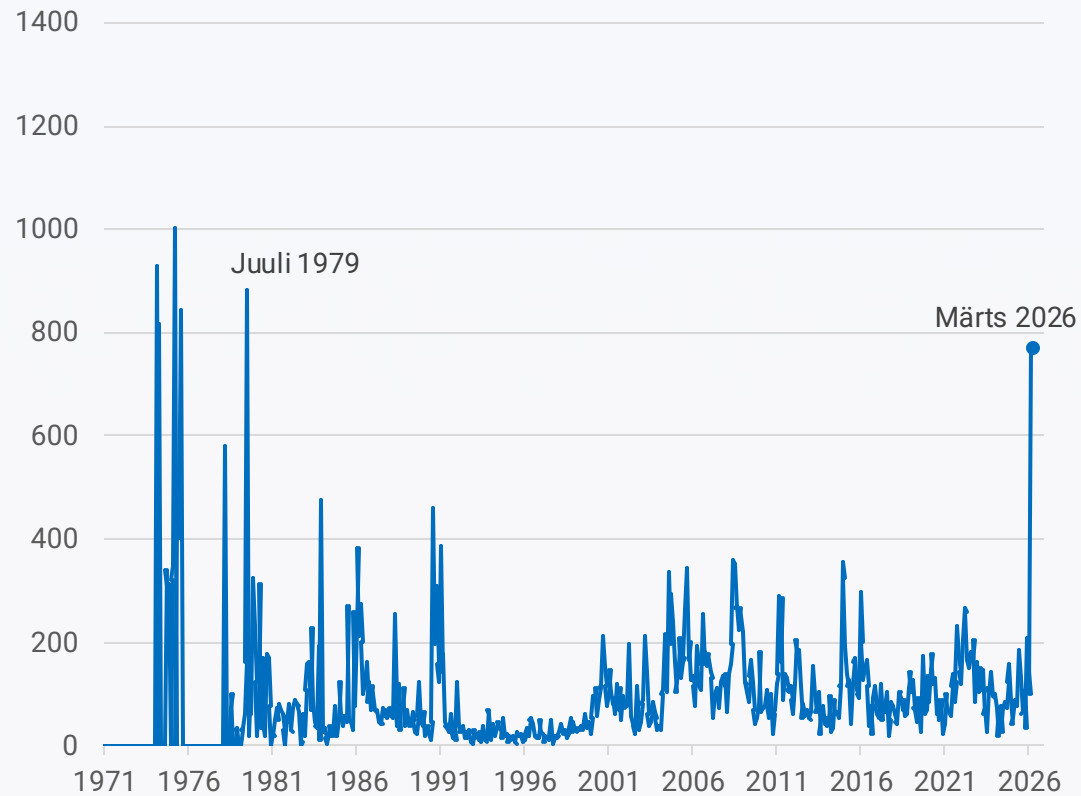
Lähis-Ida konflikt

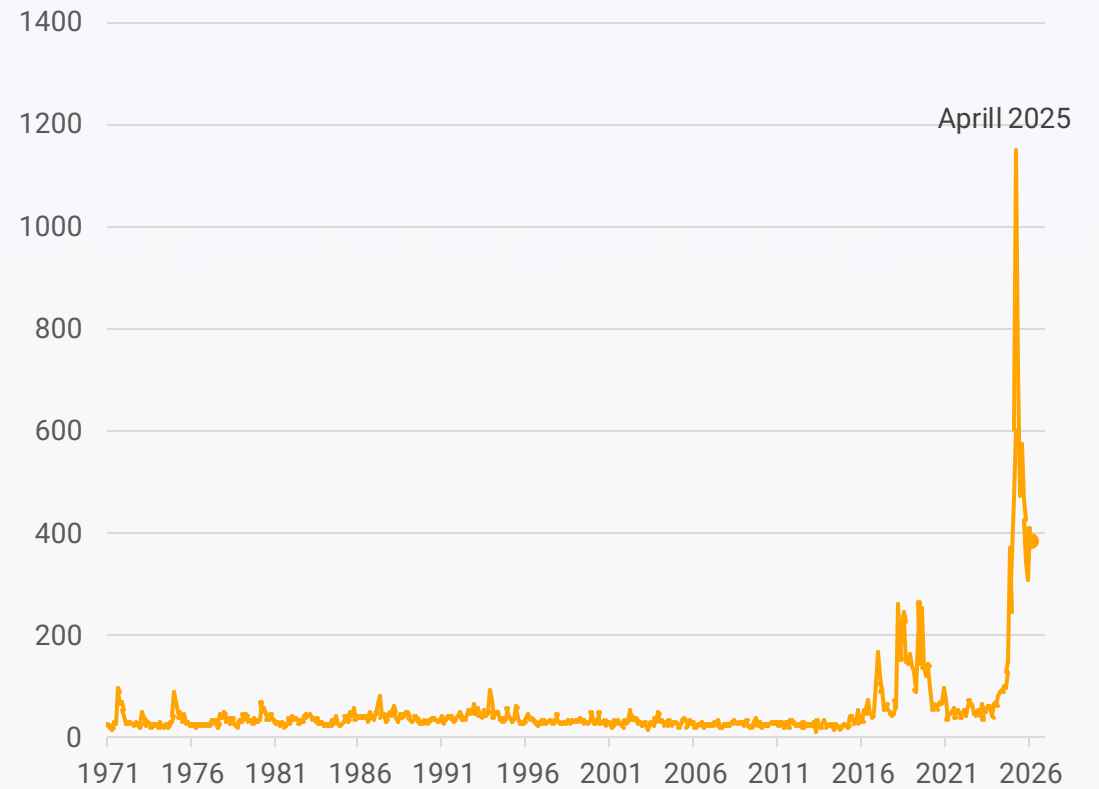
- Probleem võib osutada pikaajaliseks.
- Pakkumist on maailmas vähem. Järelikult peab ka nõudlus maailmas vähenema. Turumajanduses toimub nõudluse vähenemine hinna kasvu kaudu – hind maailmas kasvab seni, kuni nõudlus on piisavalt vähenenud.
- Hinna alandamise meetmed, et säilitada ühiskonna harjumuspärane tarbimismaht, töötab turu tasakaalu jõudmise loogikale vastu.
- Vaja on leida viise pakkumise taastamiseks ning soodustada säästlikumat tarbimist.
- Pakkumismeede: IEA reservide toomine turule.
- See ei ole Eesti-spetsiifiline konkurentsivõime probleem, vaid kõiki naftat importivaid riike tabab sarnane šokk

Me elame üsna ebakindlal ajastul..

Nafta hinna ebakindluse indeks

Kaubanduspoliitika ebakindluse indeks

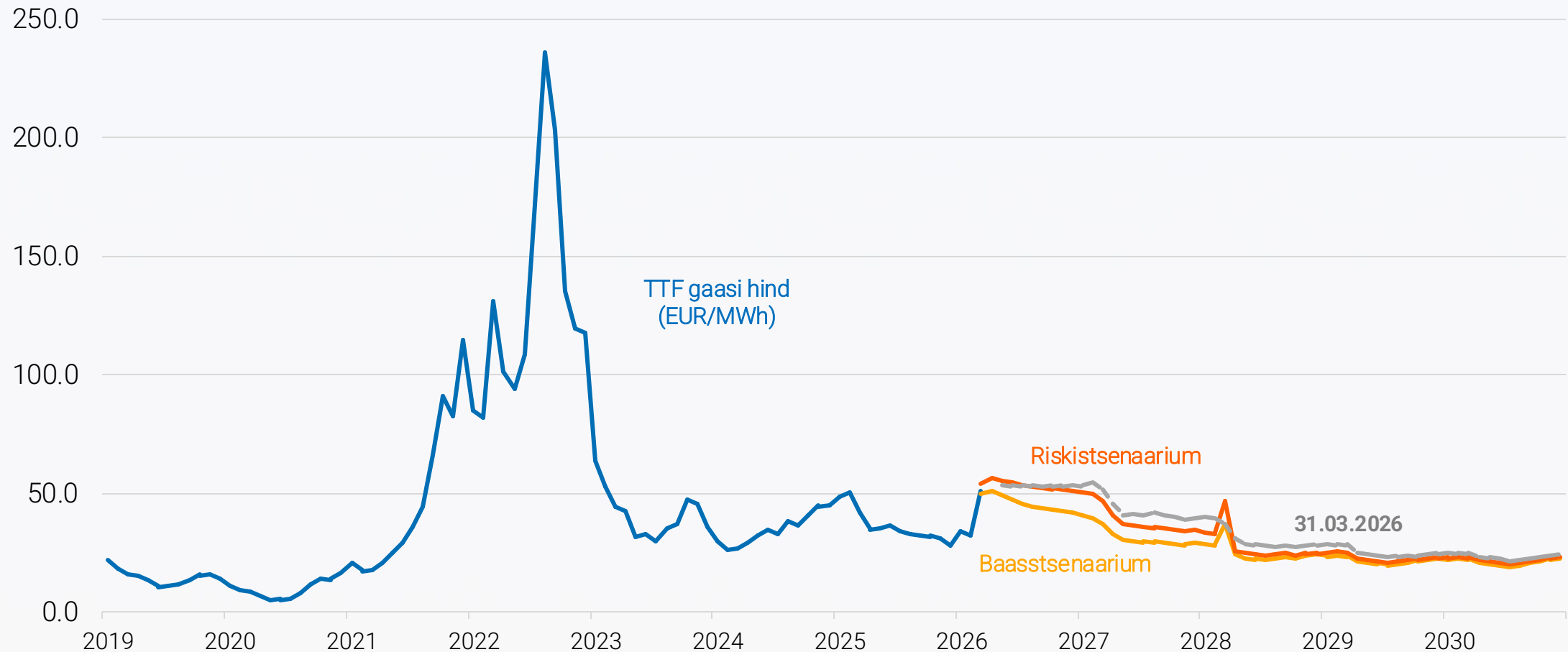
Allikas: [Trade Policy Uncertainty \(Caldara, Iacoviello, Molligo, Prestipino and Raffo\)](#); [Oil Price Uncertainty \(Abiad, Abdul, Quereshi, A. Ifran\)](#)

Nafta hind ja eeldused prognoosis

(USD/barrel)

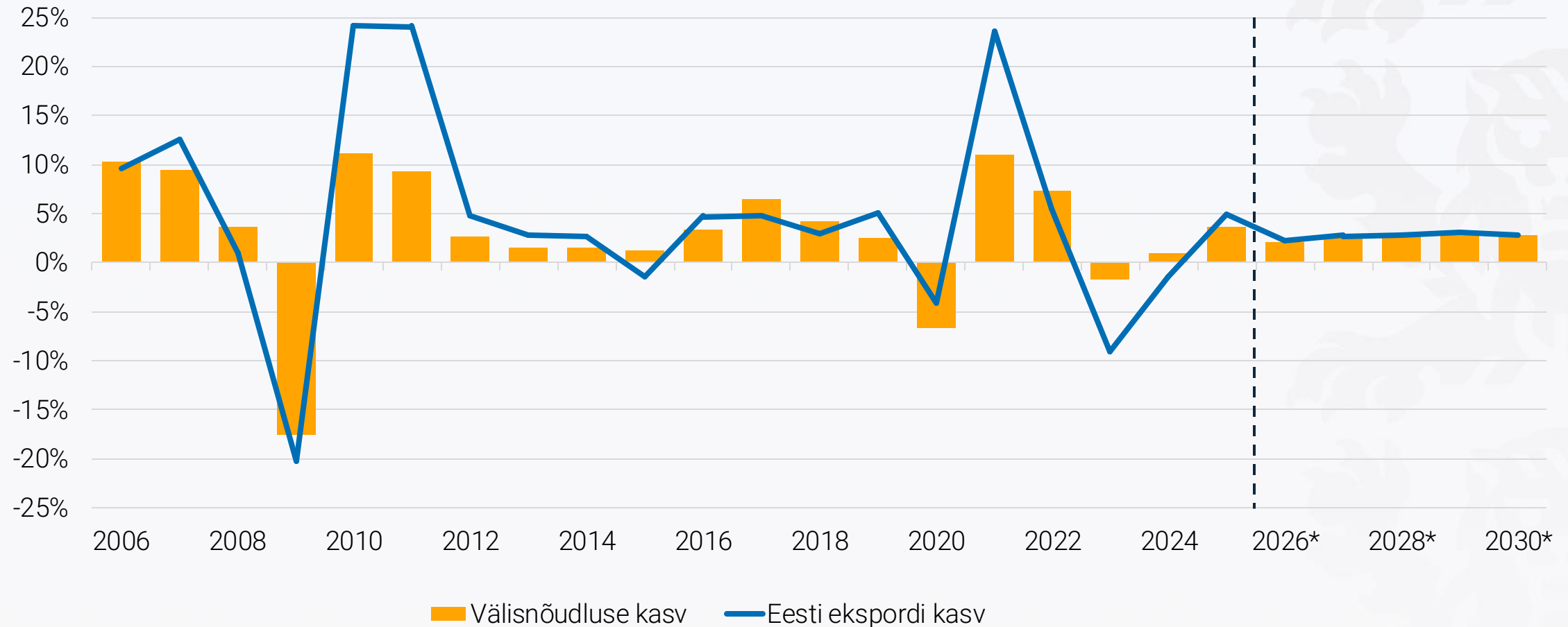

TTF gaasi hind Rahandusministeeriumi prognoosi põhi- ja riskistsenaariumis

Allikas: Bloomberg,

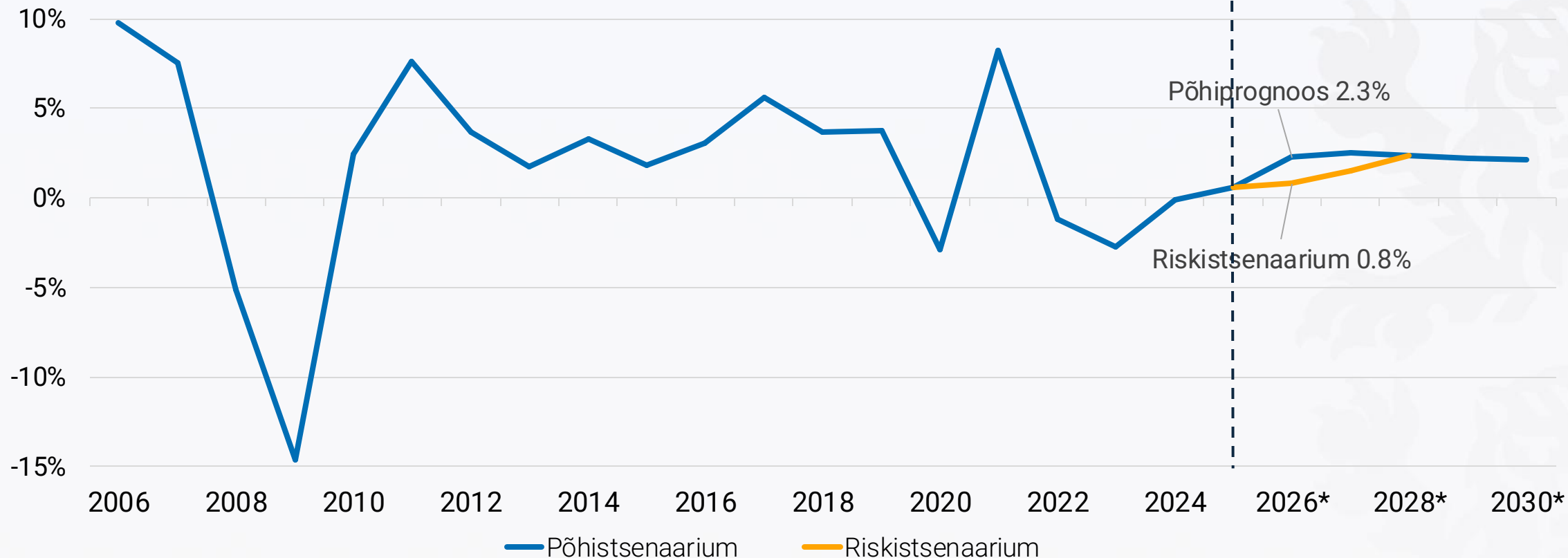
Eesti ekspordi kasv järgib järgmistel aastatel enam-vähem välisnõudluse arengut

Allikas: Eurostat, OECD, statistikaamet, Rahandusministeeriumi arvutused ja *proгноos.

Kuigi ebakindlus on suur, peaks majandus sel aastal pöörduma selgemale kasvule

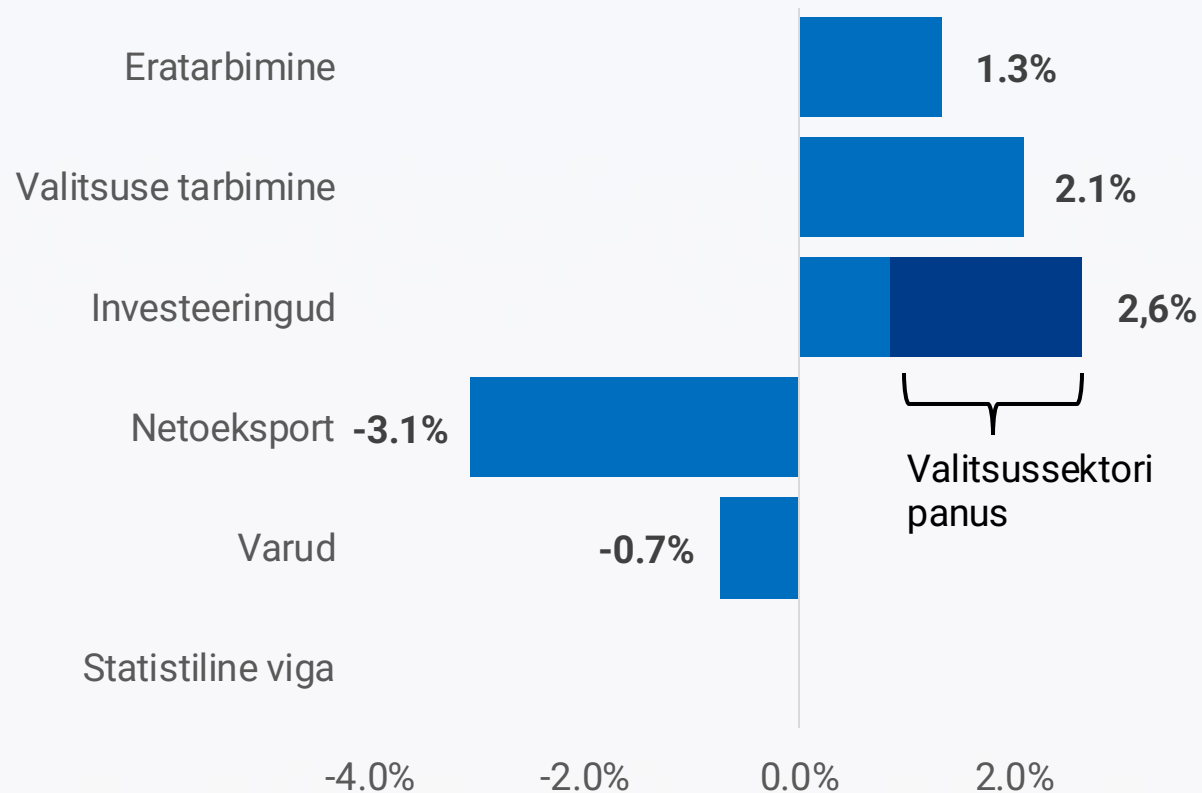
Reaalse SKP aastane muutus

Allikas: statistikaamet, *Rahandusministeeriumi prognoos.

Miks me arvame, et majandus 2026 aastal kasvab

2026 majanduskasv 2,3%. Panused kasvu

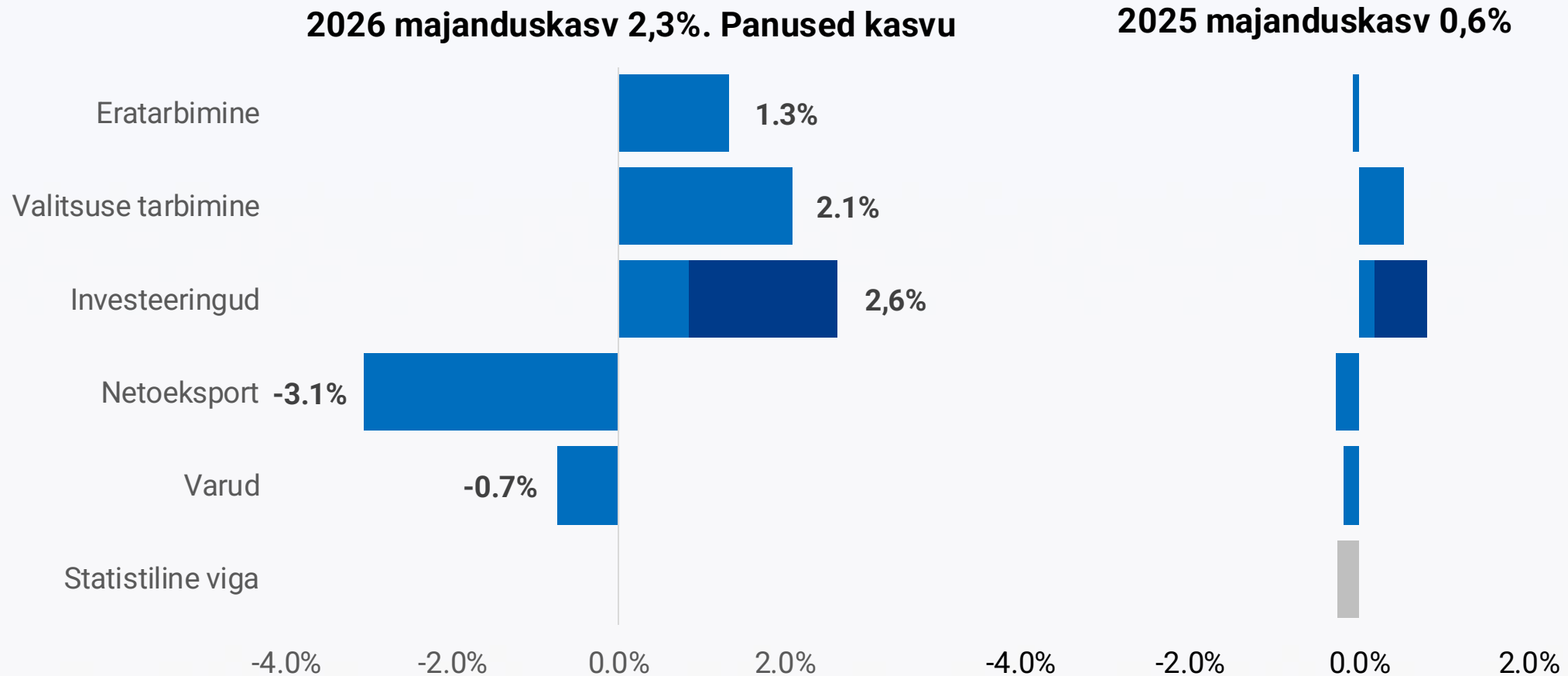
Maksuvaba tulu arvestuse muutumise tõttu kasvab netopalgafond üle 6%

Valitsuse eelarvedefitsiit süveneb võrreldes 2025. aastaga

Valitsussektori investeeringute rekordiline kasv (riigikaitse ja Rail Baltica)...

...millest riigikaitseinvesteeringud panustavad importi

Miks me arvame, et majandus 2026. aastal kasvab

Hinnakasv prognoosi põhistsenaariumis aeglustub, kuid riskistsenaariumis mitte

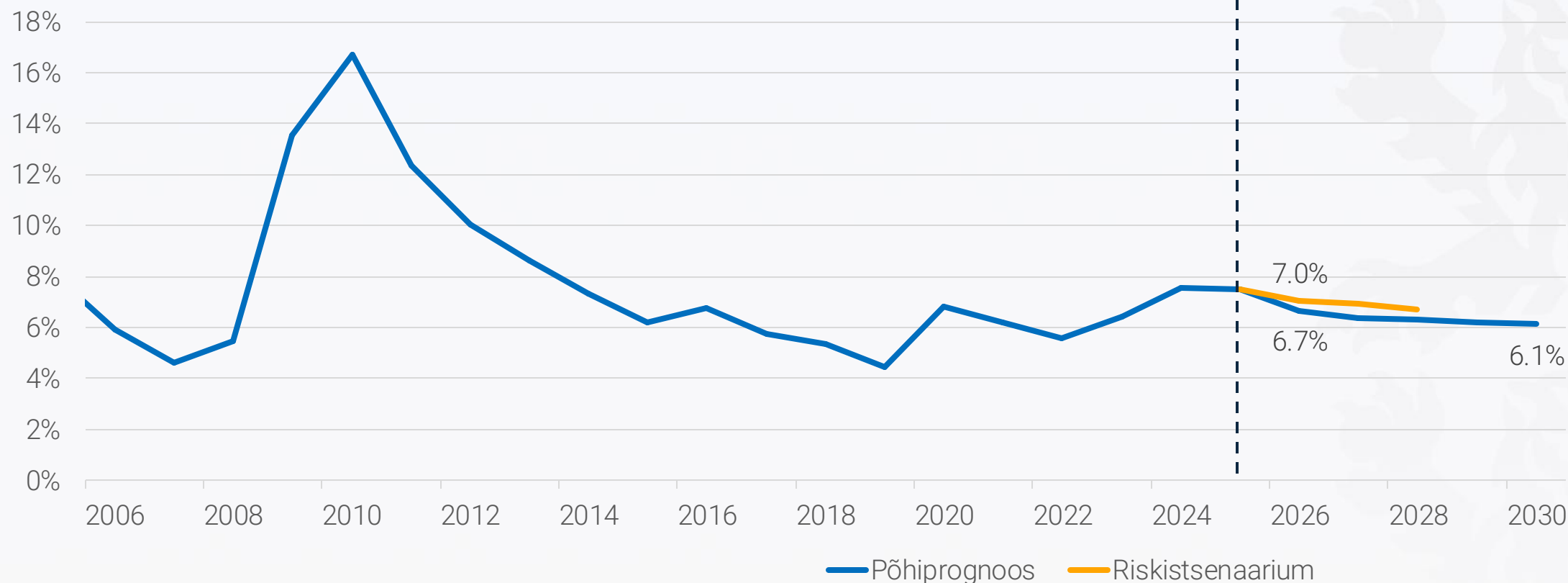
Tarbijahinnaindeksi aastane muutus

Allikas: statistikaamet, *Rahandusministeeriumi prognoos.

Tööpuudus alaneb, tööhõive kasv on järgmistel aastatel tagasihoidlik

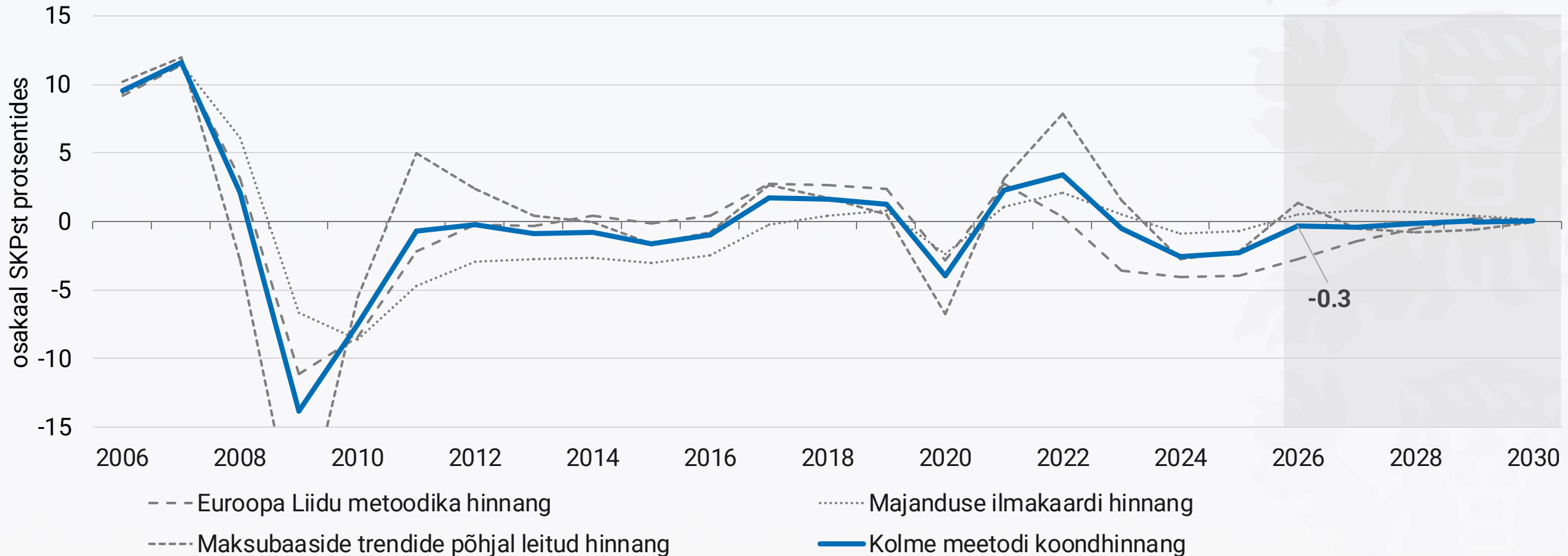
Tööpuudus %

Allikas: statistikaamet, *Rahandusministeeriumi prognoos.

Rahandusministeeriumi uus majandus-tsükli hindamise metoodika kombineerib kolme meetodi hinnangud

Erinevatel meetoditel leitud majandus-tsükli hinnang

Allikas: Rahandusministeeriumi arvutused.

Rahandusministeeriumi majandusprognoosi põhinäitajad kevadel 2026

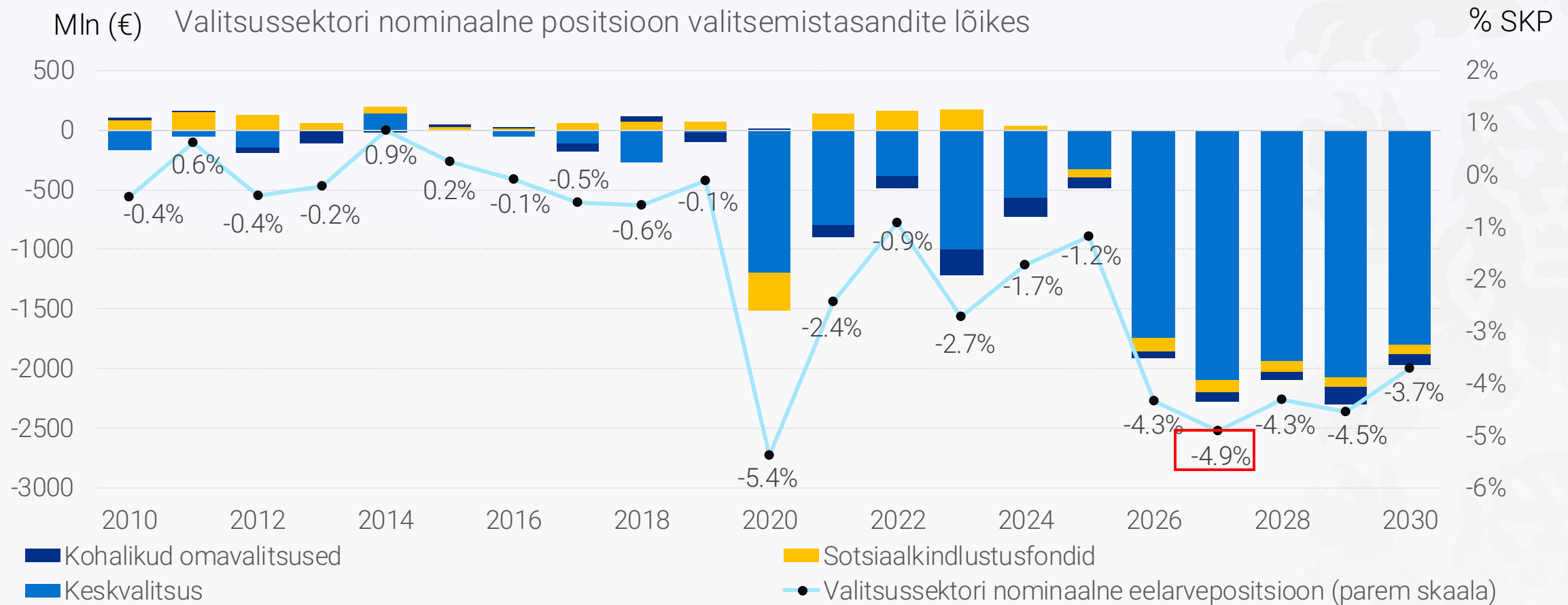
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
SKP reaalkasv	-0,1%	0,6%	2,3%	2,5%	2,3%	2,2%	2,1%
SKP nominaalkasv	3,9%	4,4%	6,0%	5,2%	4,7%	4,5%	4,4%
Jooksevhinnas SKP, mld eurodes	39,8	41,6	44,1	46,4	48,6	50,8	53,0
Tarbijahinnaindeksi kasv	3,5%	4,8%	4,0%	2,7%	2,2%	2,1%	2,0%
Keskmise brutokuupalga kasv	8,1%	5,6%	5,2%	4,7%	4,4%	4,3%	4,2%
Töötuse määr	7,6%	7,5%	6,7%	6,4%	6,3%	6,2%	6,1%
Eratarbimise kasv	0,0%	-0,1%	2,5%	1,8%	1,5%	1,9%	1,8%
Kaupade ja teenuste eksporti kasv	-1,5%	5,0%	2,2%	2,9%	2,9%	3,0%	2,8%
Jooksevkonto (% SKPst)	-1,2%	-0,2%	-2,4%	-2,3%	-1,7%	-0,8%	-0,1%

Riigirahanduse prognoos

Prognoosi eeldused

- Prognoos lähtub kehtivatest seadustest, seega ei arvesta:
  - kütuseaktsiisi tõusu ärajätmist,
  - ETS2 käivitumist
- Prognoos sisaldab uue perioodi välisvahendite hinnangut koos suureneva EL maksega
- Lõhkeainetehas Hexest Materials on arvatud valitsussektorisse koos tehase rajamise kuludega

2027.a puudujääk üle vabastusklausli piiri

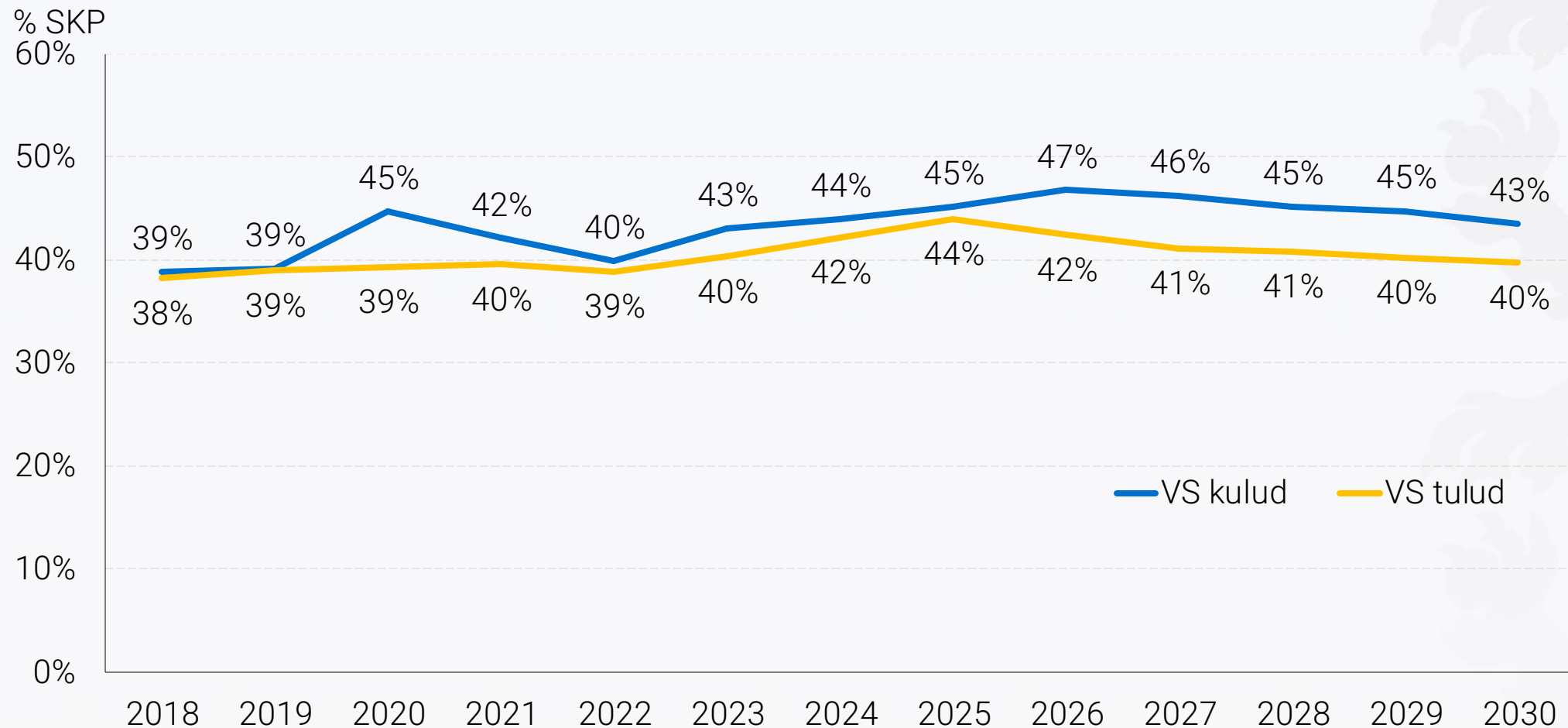
Allikas: Statistikaamet, Rahandusministeerium

Eelarvepuudujääki suurendavad investeeringute ja toetuste kasv ning ETS2 ja dividenditulude vähenemine

Allikas: Statistikaamet, Rahandusministeerium

Valitsussektori kulude kasv lähiaastatel aeglustub ning väheneb osakaaluna majandusest

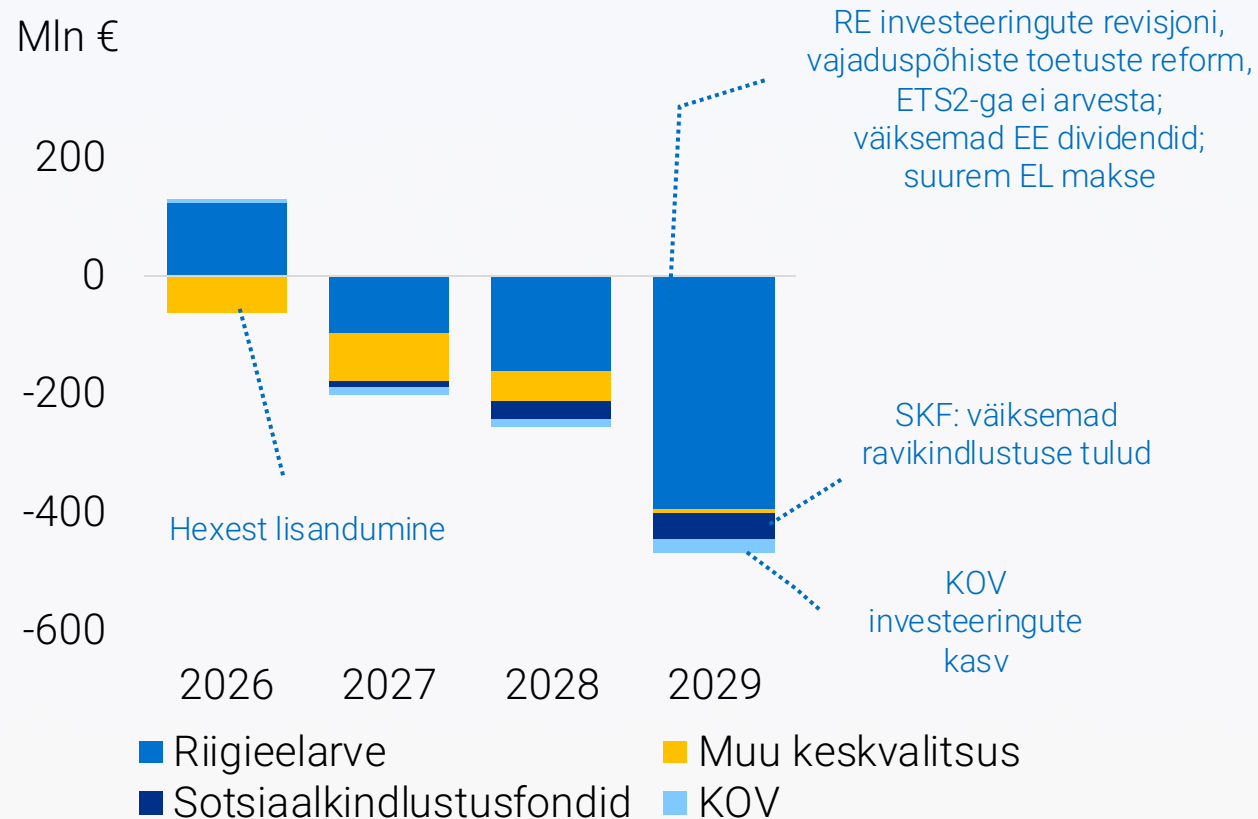

Allikas: Statistikaamet, Rahandusministeerium

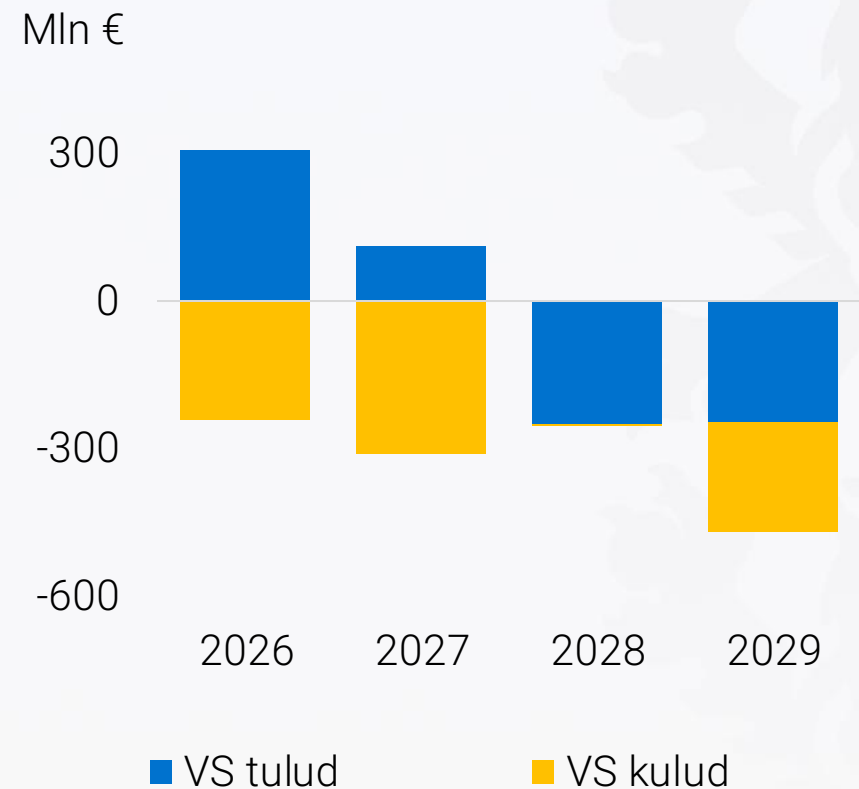
2026. a kevadprognoosi ja RESi erinevuste jaotus

Erinevused valitsussektori tasandite ja tulude-kulude vahel.

Valitsussektori tasandite muutused

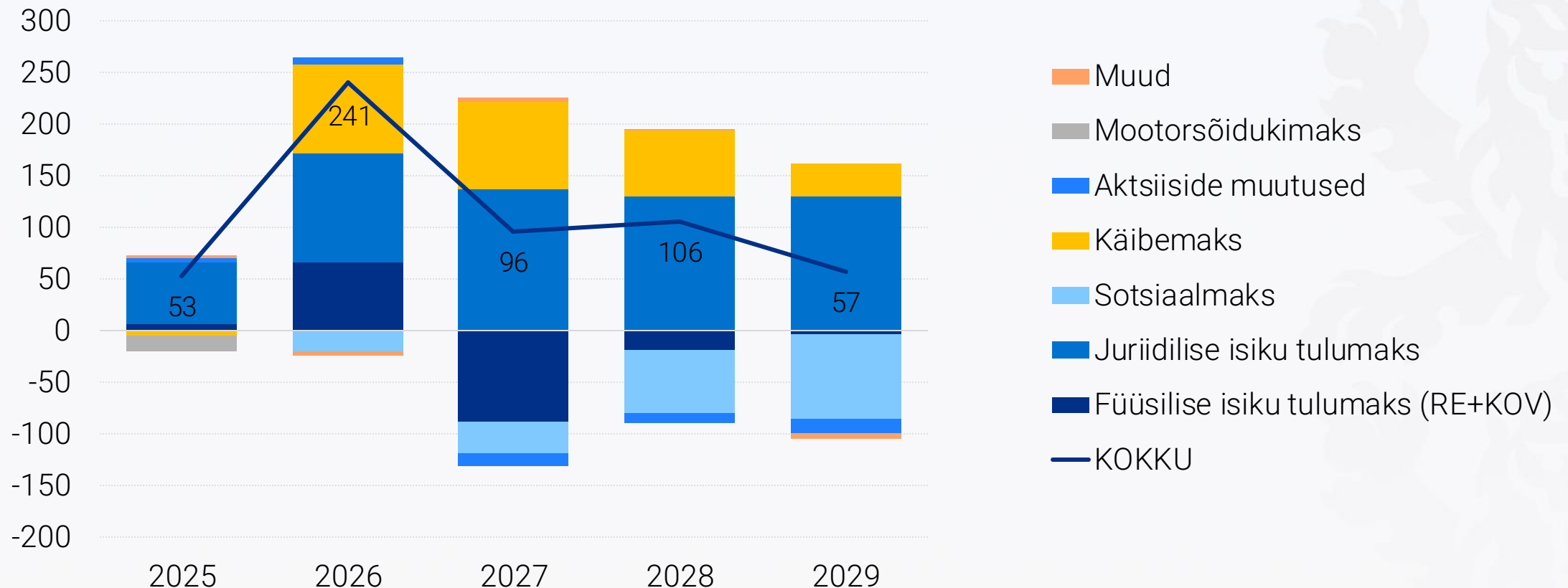
Valitsussektori tulude ja kulude muutused

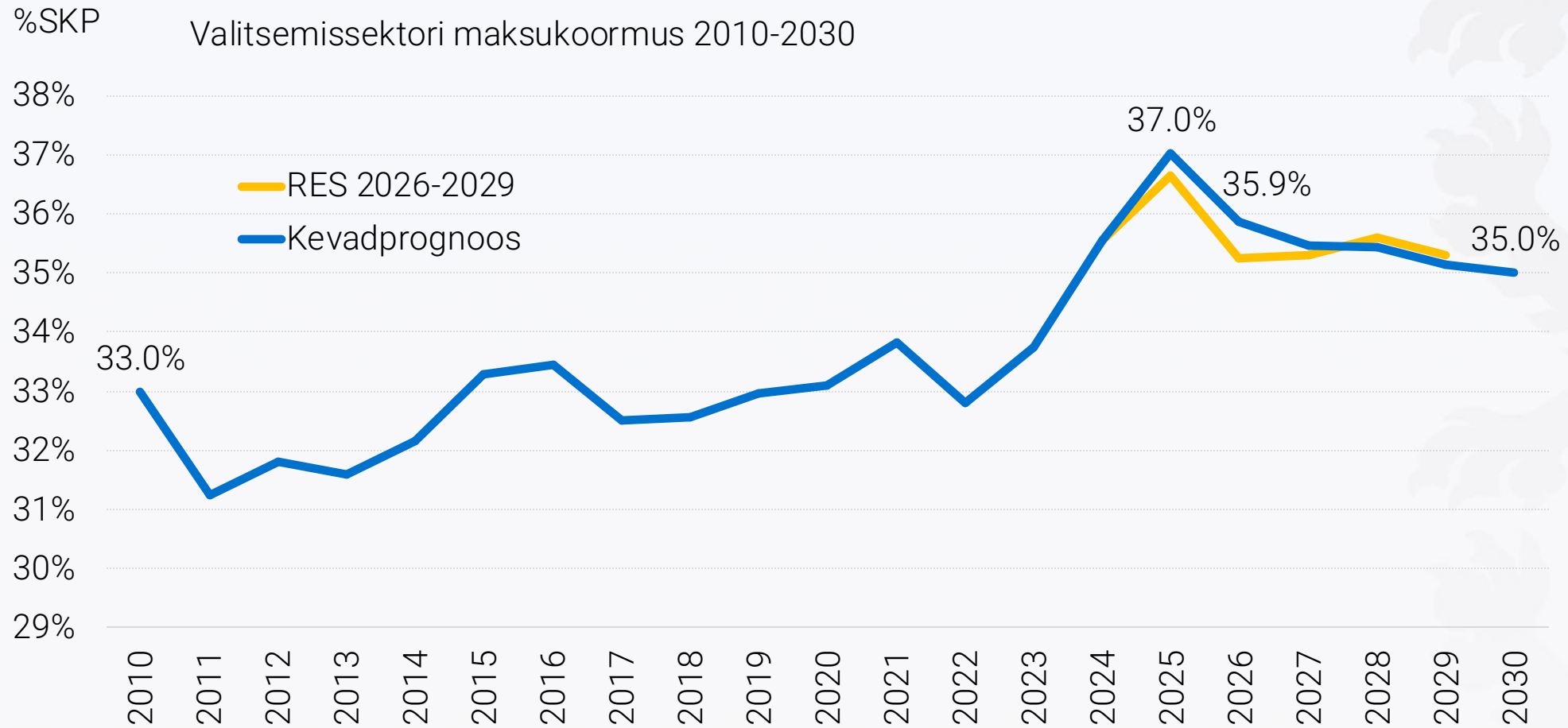
RESiga võrreldes kasvab eelkõige JITM ja KM

Tööjõumaksud on tagasihoidlikumad madalama tööhõive ja erasektori aeglasema palgafondi kasvu tõttu.

Muutused võrreldes RES prognoosiga, mln eurodes:

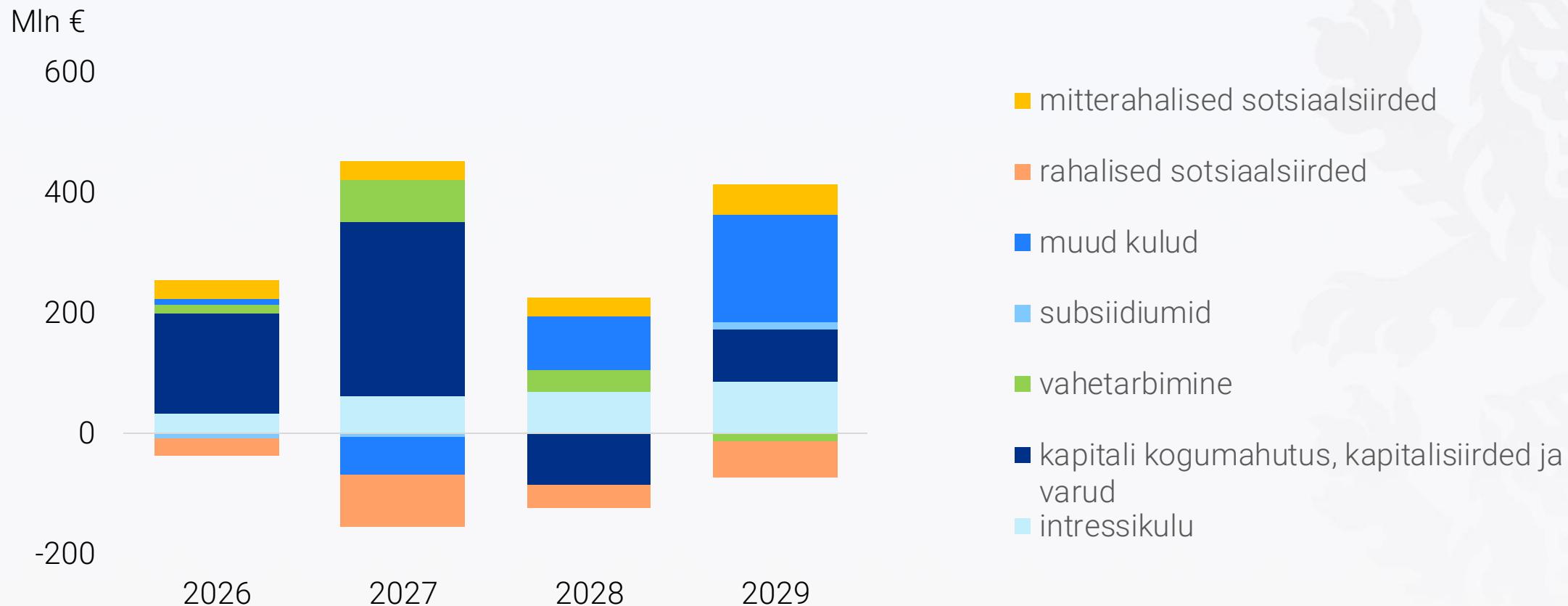

Maksukoormus on langeval trendil

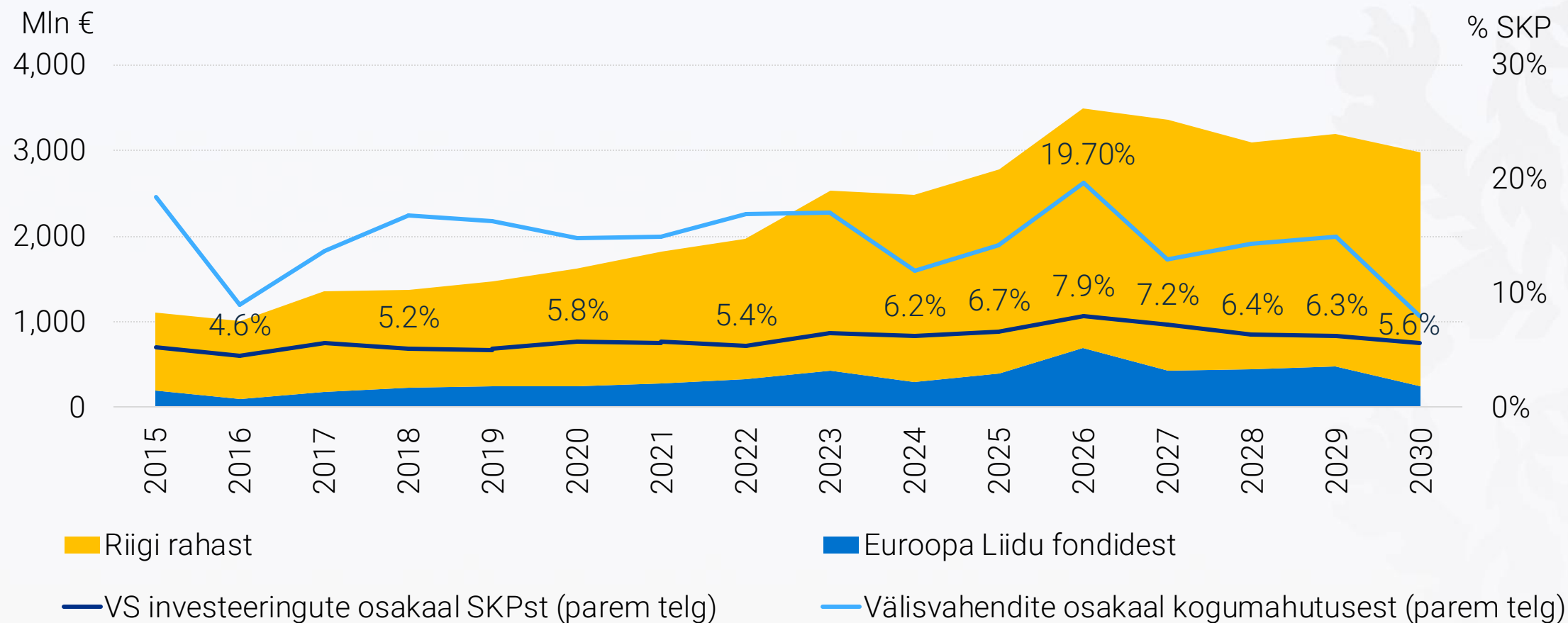
2026. a kevadprognoosi ja riigi eelarvestrateegia erinevuste jaotus valitsussektori kulude vahel

Valitsussektori kulude muutused võrreldes RESiga

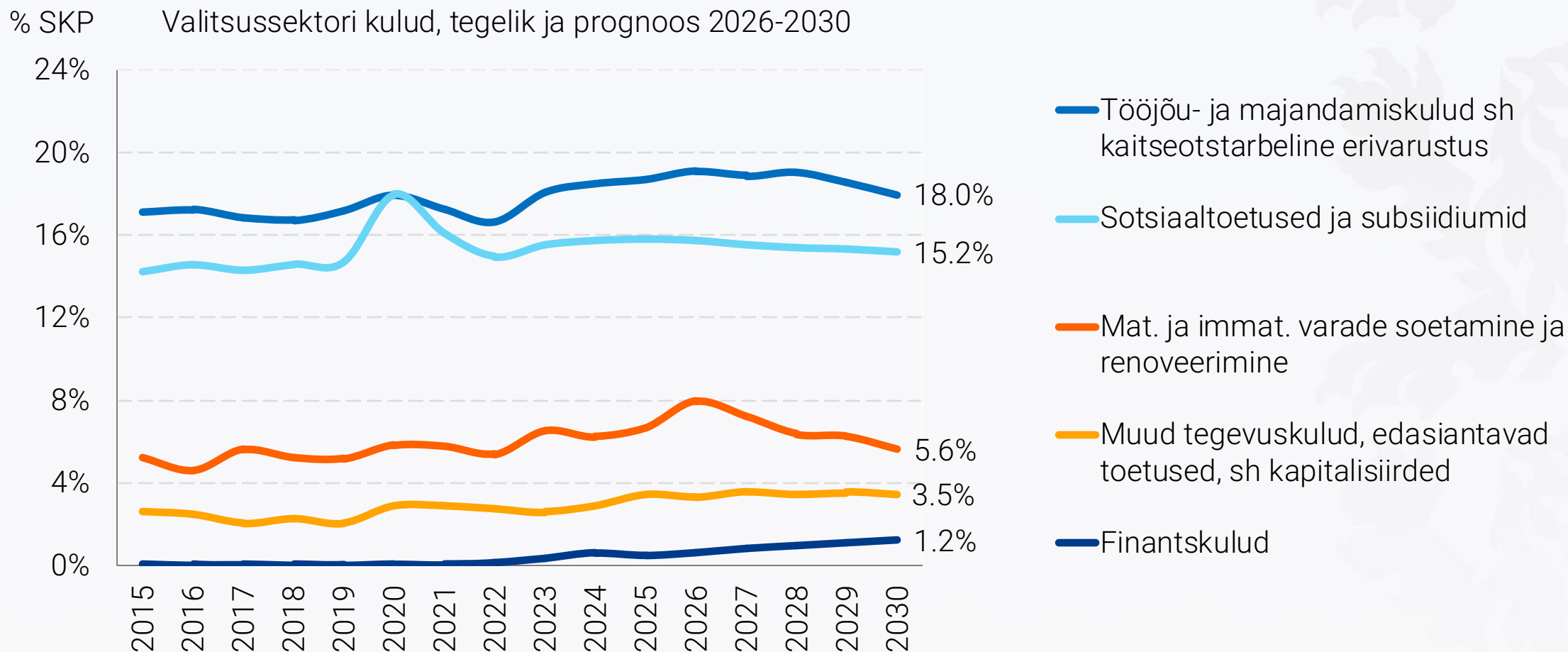

2026. aastal on investeringud rekordtasemel 7,9% SKPst

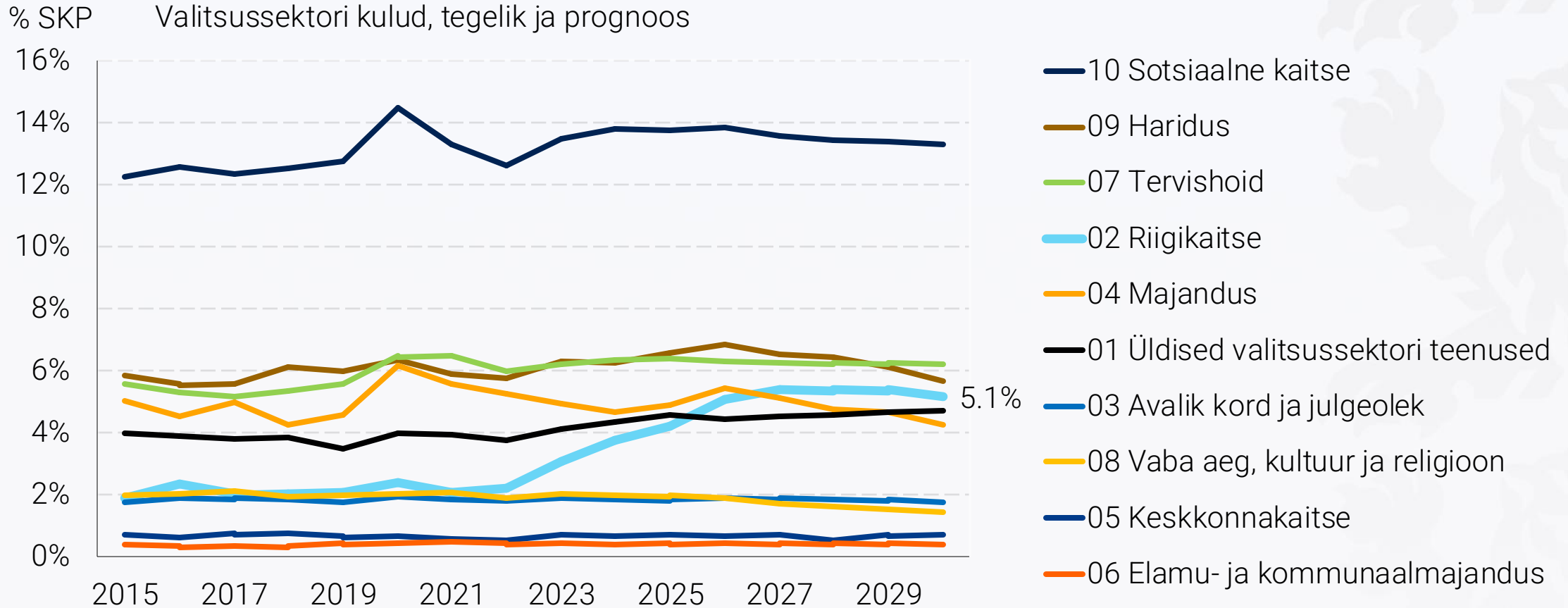
Kaitseinvesteeringud püsivad kõrgel tasemel prognoosiperioodi lõpuni.

Valitsussektori kuludest kasvavad kõige kiiremini investeeringud, intressikulude kasv on püsiv

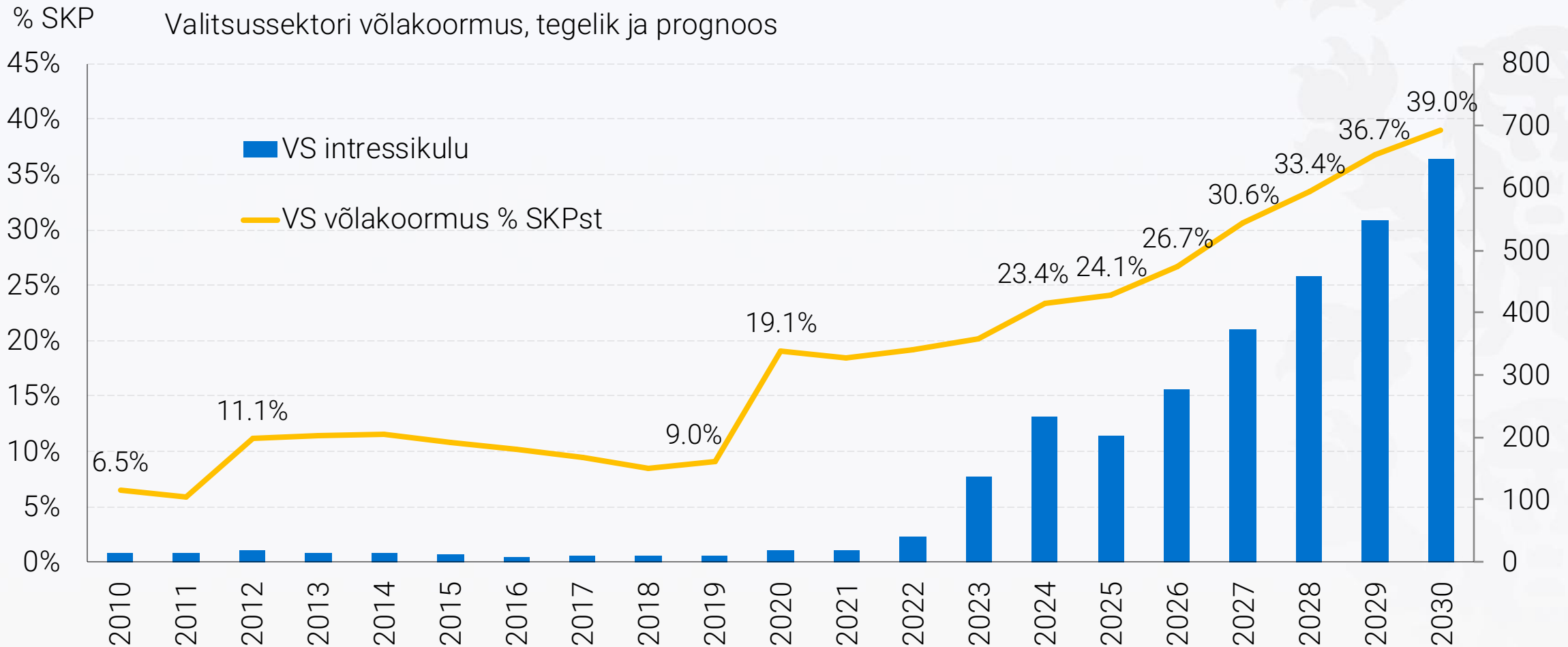

Majandusfunktsiooni järgi eristub riigikaitse

Valitsussektori võlg jõuab 2030. Aastaks 39%ni SKPst

Intressikulu tõuseb 1,2%ni SKPst ehk 647 miljoni euroni.

Prognoosi sõnumid

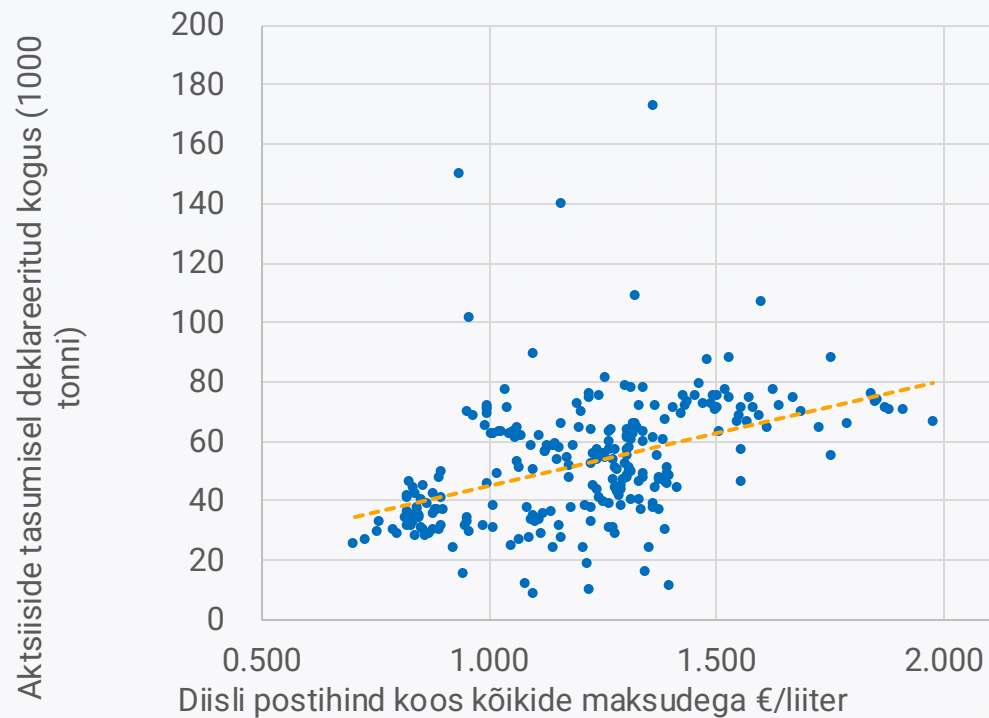
- **Riigirahanduses on olukord lähiaastatel pingeline**, kuna eelarvereeegli piiril liikudes on meil kriisidega toimetulekuks vähe fiskaalruumi.
- Tänavu suureneb eelarvepuudujääk kaitsekulude tõusu ja tulumaksu muudatuste tõttu hüppeliselt, kuid jääb lubatu piirile (4,3% SKPst).
- Järgmisel aastal võib olla oht ületada 4,5% SKPst defitsiidi piiri, sest valitsussektori investeeringud on tipptasemel.
- Maksukoormus hakkab langema, 2030. aastaks jõuab 35%ni SKPst.
- Võlakoormus jätkab kasvu. Prognoosi kohaselt võib võlakoormus tõusta eelmise aasta 24%lt SKPst koguni ligikaudu 40%ni SKPst aastaks 2030.

Aitäh kuulamast!

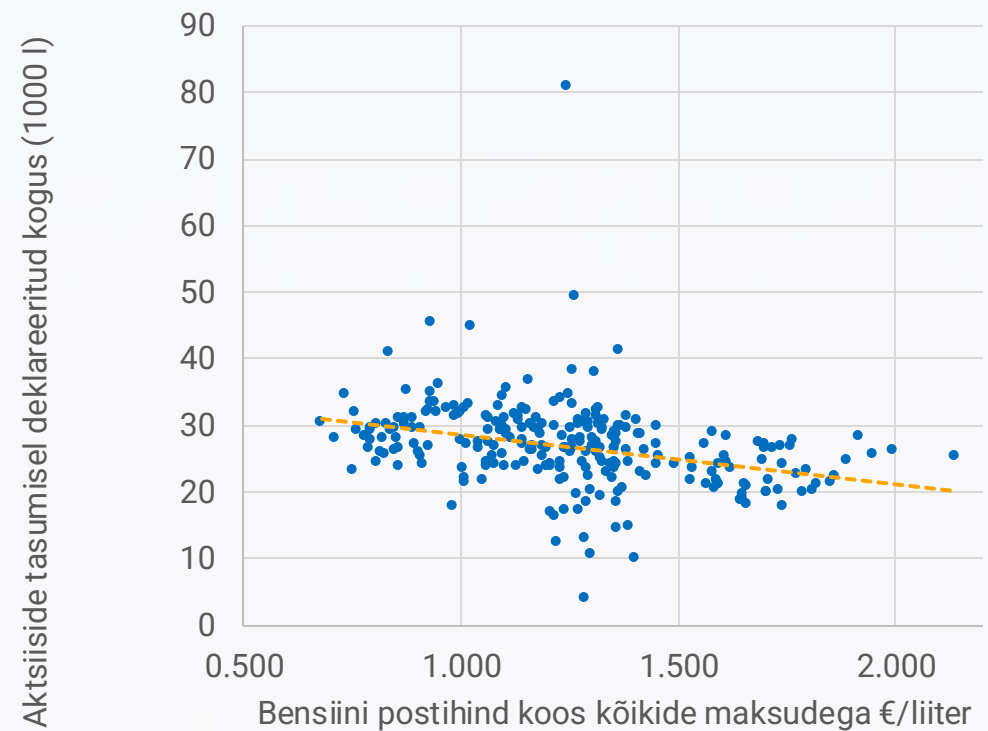
Lähis-Ida konflikti mõju

Ajalooline seos deklareeritud koguste ja postihindade vahel (2005-2025)

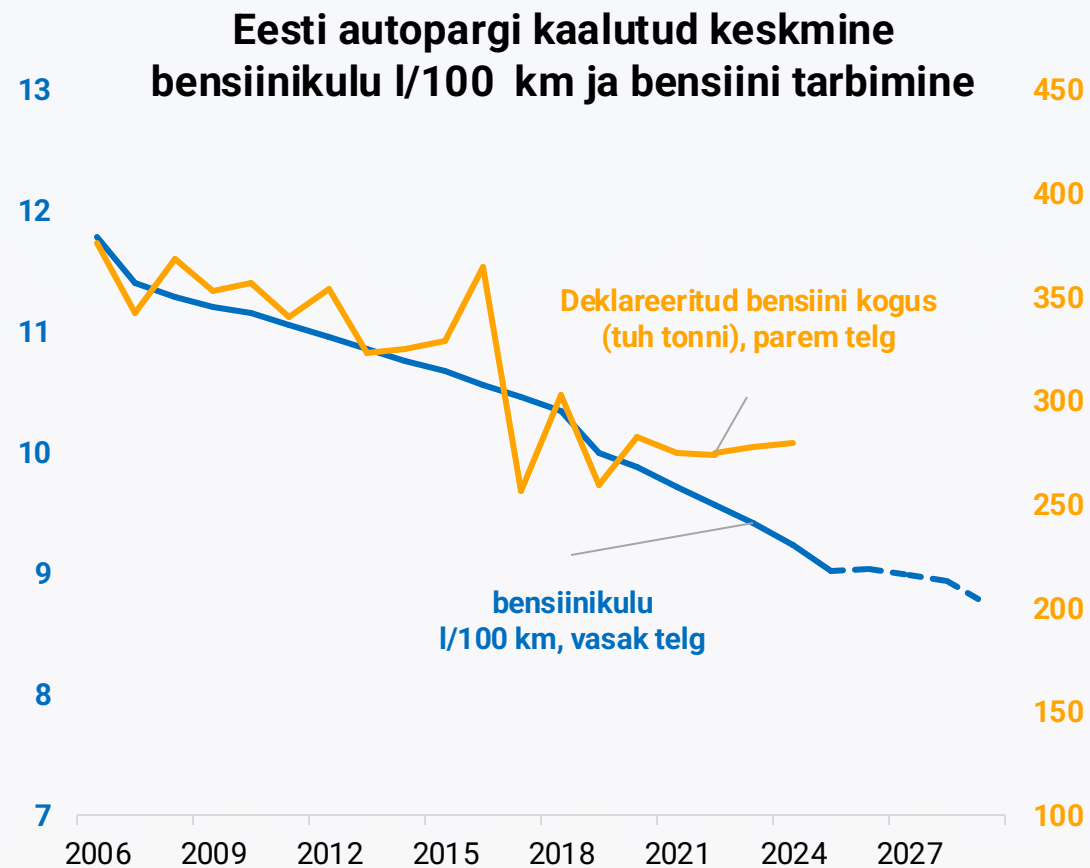
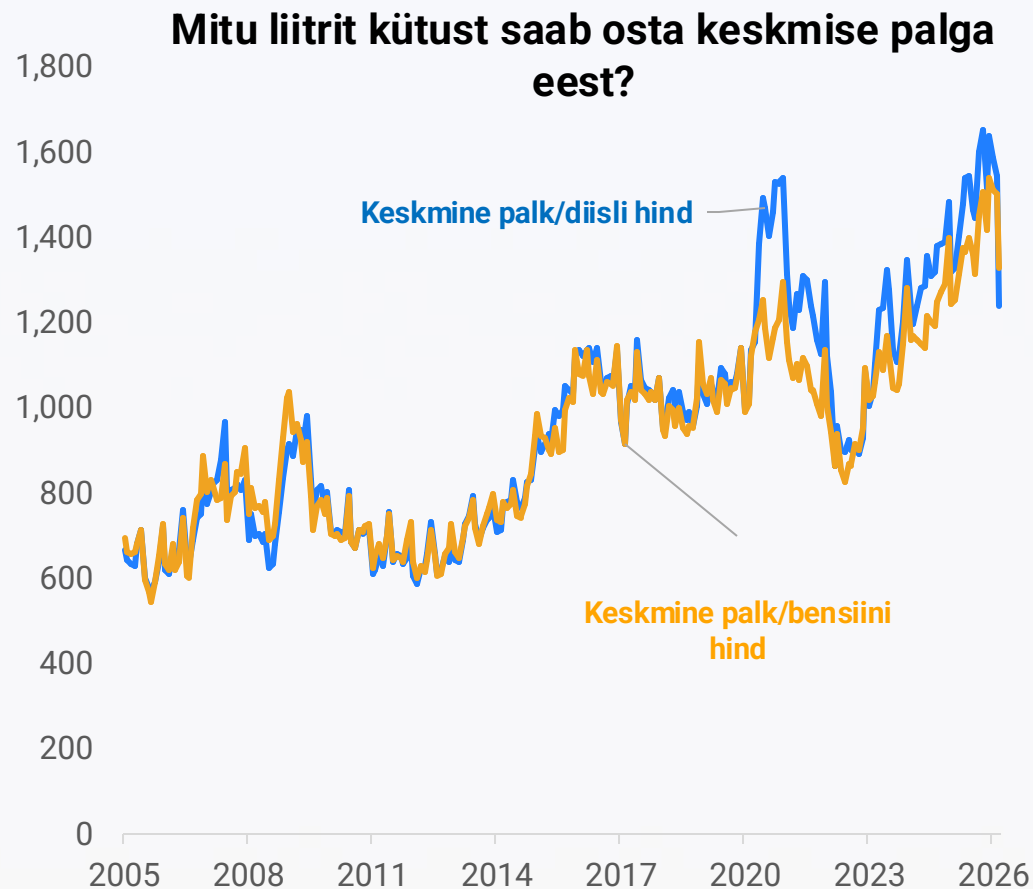
Diisli hind ja müüdud kogus
(kuised andmed, 2005-2025)

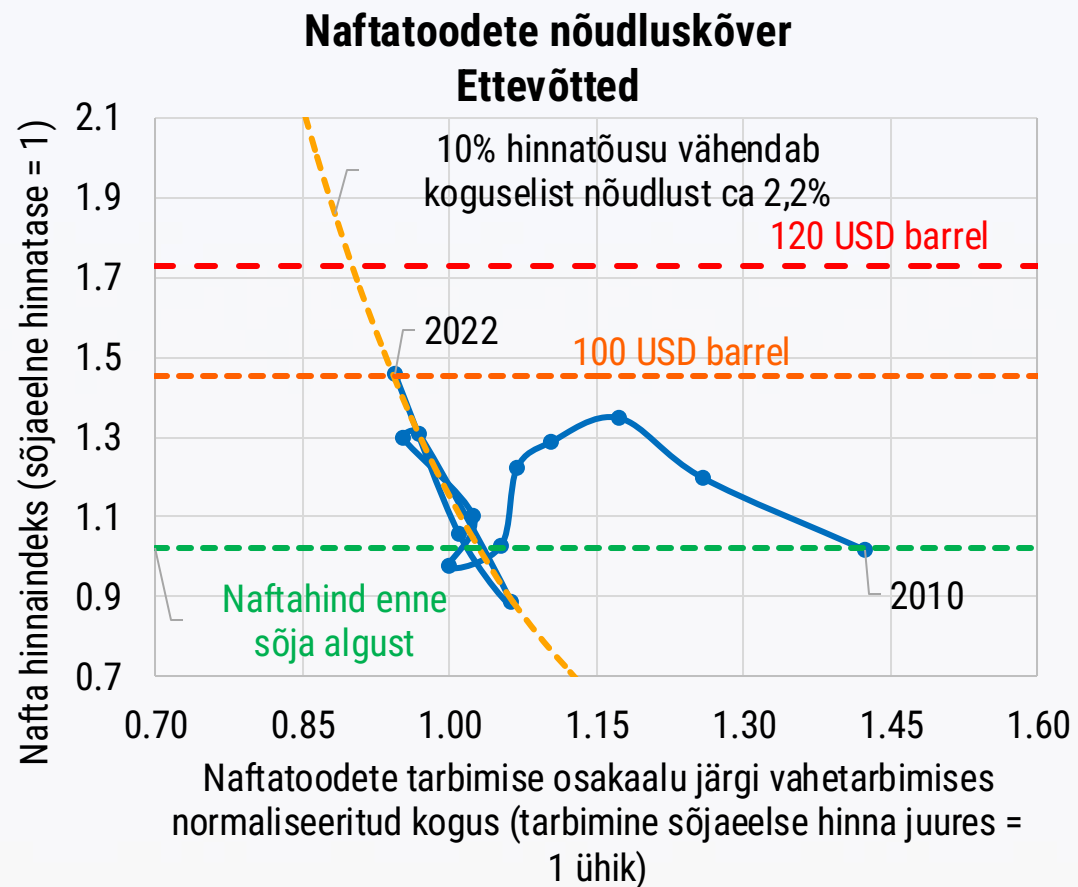
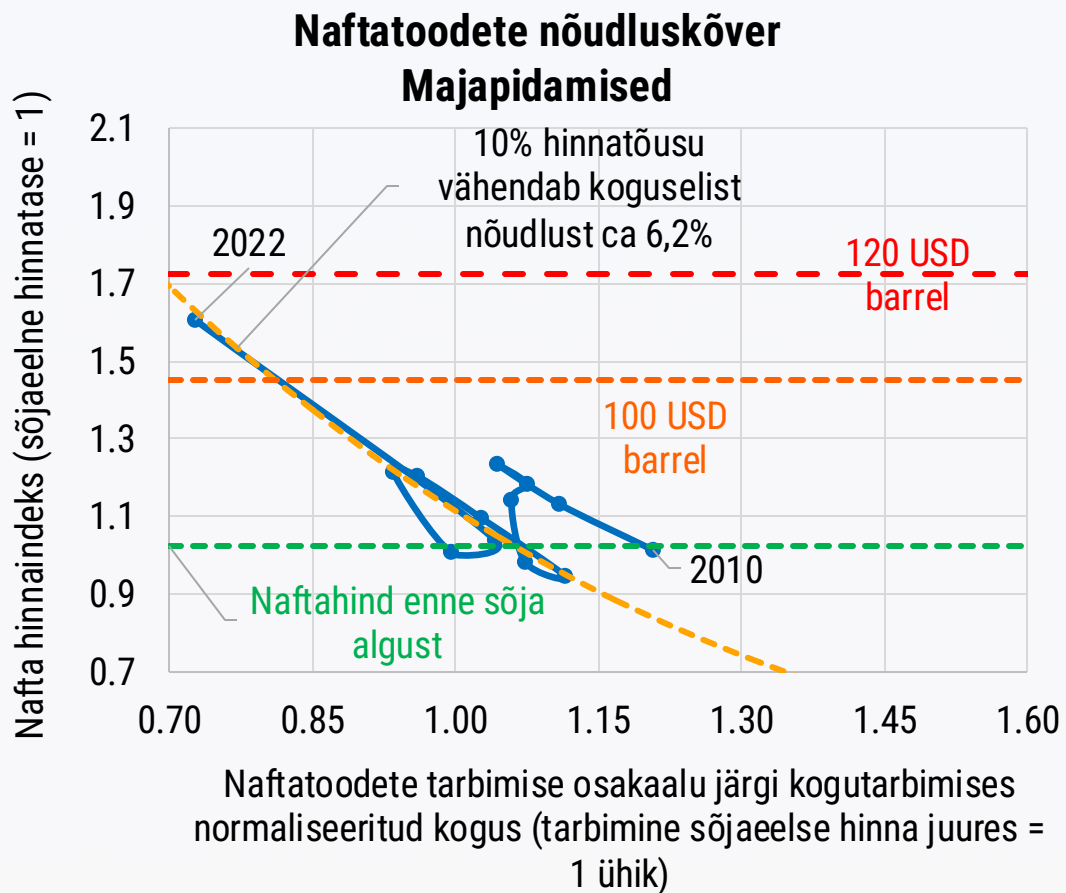
Bensiini hind ja müüdud kogus
(kuised andmed, 2005-2025)

Kütuse nõudluse areng sõltub sissetulekute kasvust ja struktuursetest teguritest

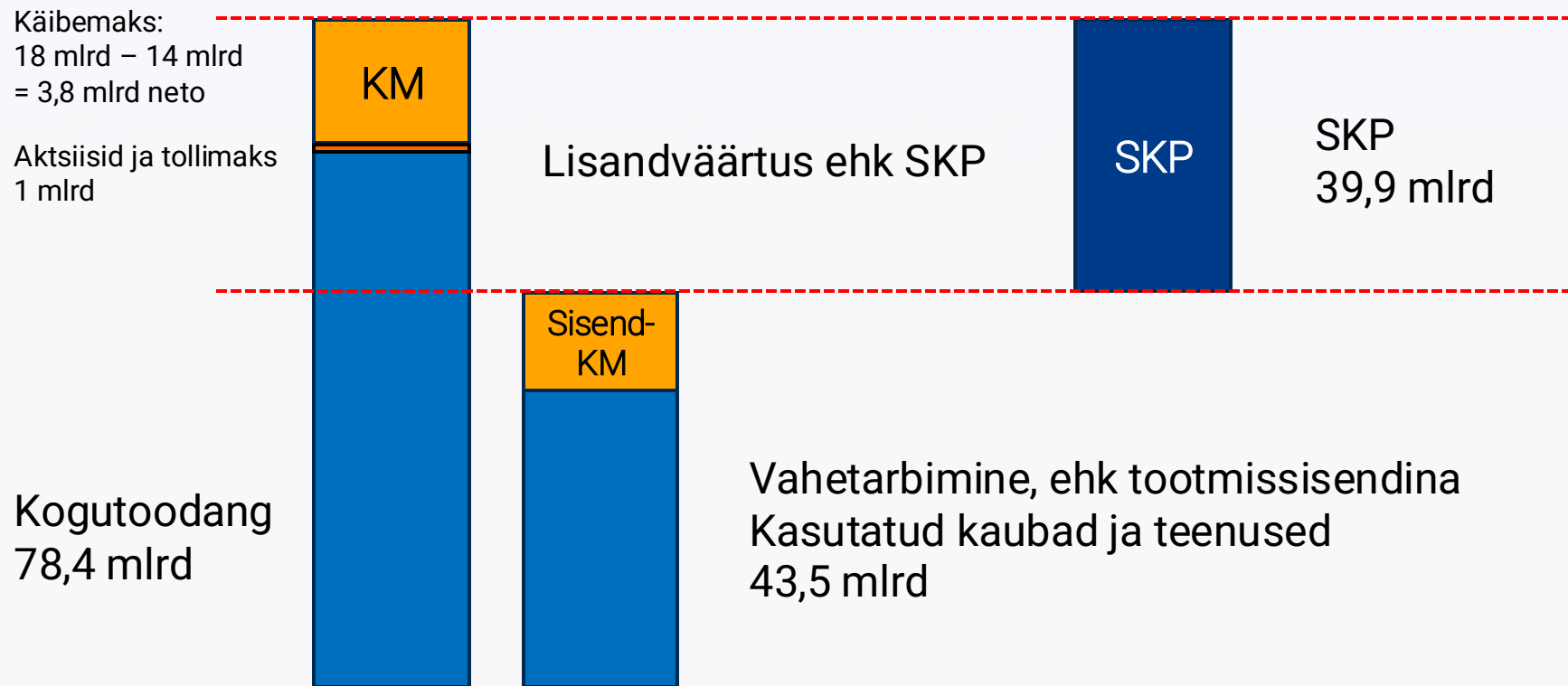

Mis juhtub naftatoodete nõudlusega hinnatõusu korral?

Miks nafta hinna tõus ei suurenda maksulaekumisi?

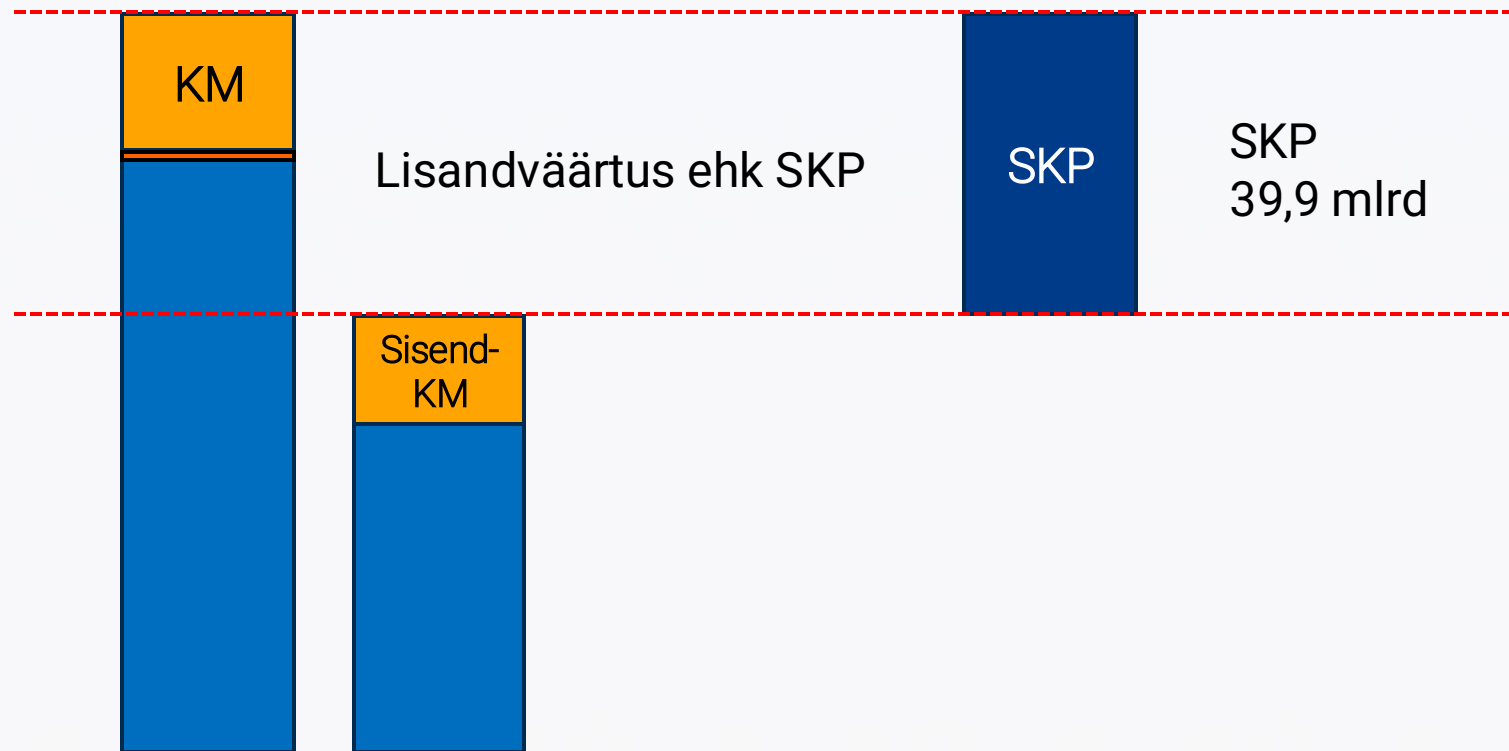
SKP arvutamine tootmise meetodil (proportsioonid vastavad tegelikule suurusele)

2024. aasta andmed

Miks nafta hinna tõus ei suurenda maksulaekumisi?

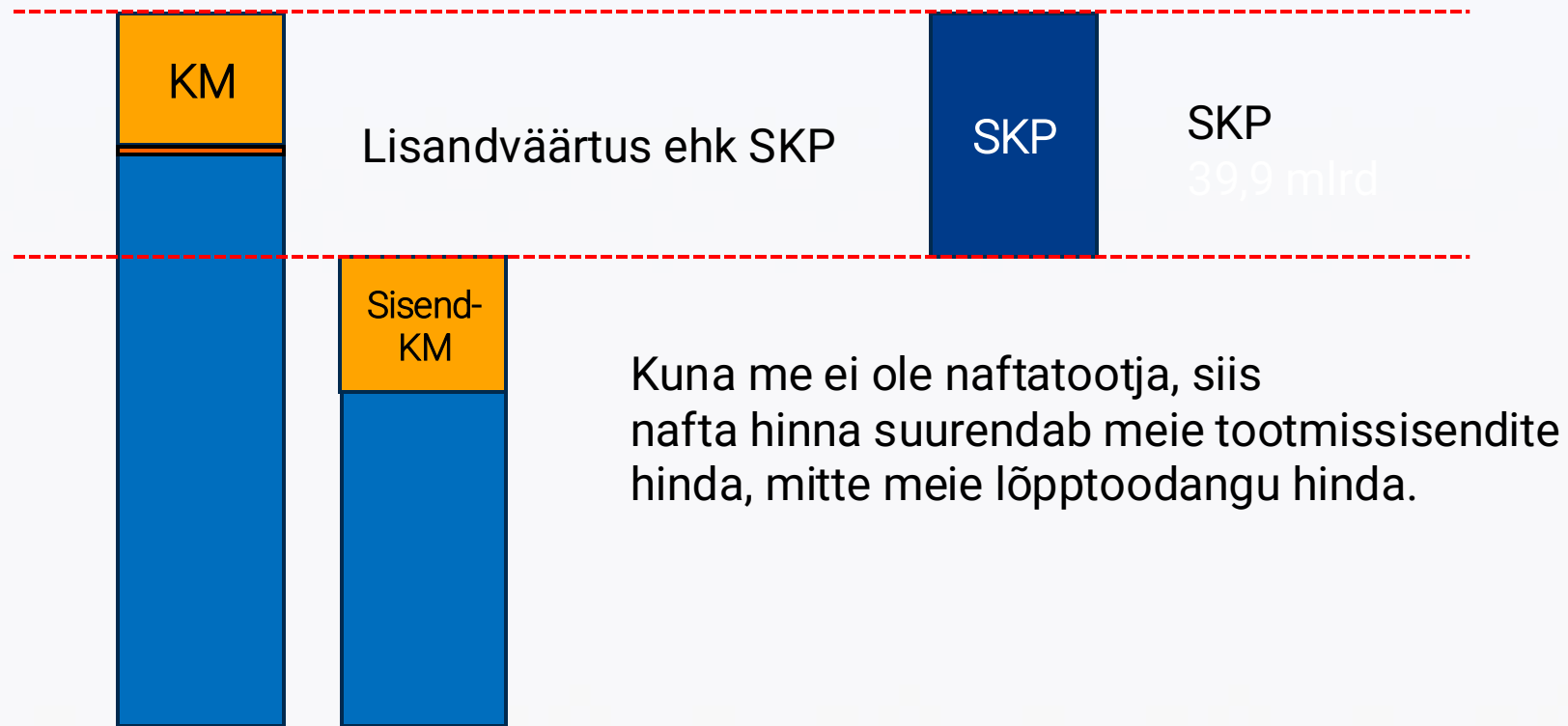
SKP arvutamine tootmise meetodil
(proportsioonid vastavad tegelikule suurusele)

2024. aasta andmed

Miks nafta hinna tõus ei suurenda maksulaekumisi?

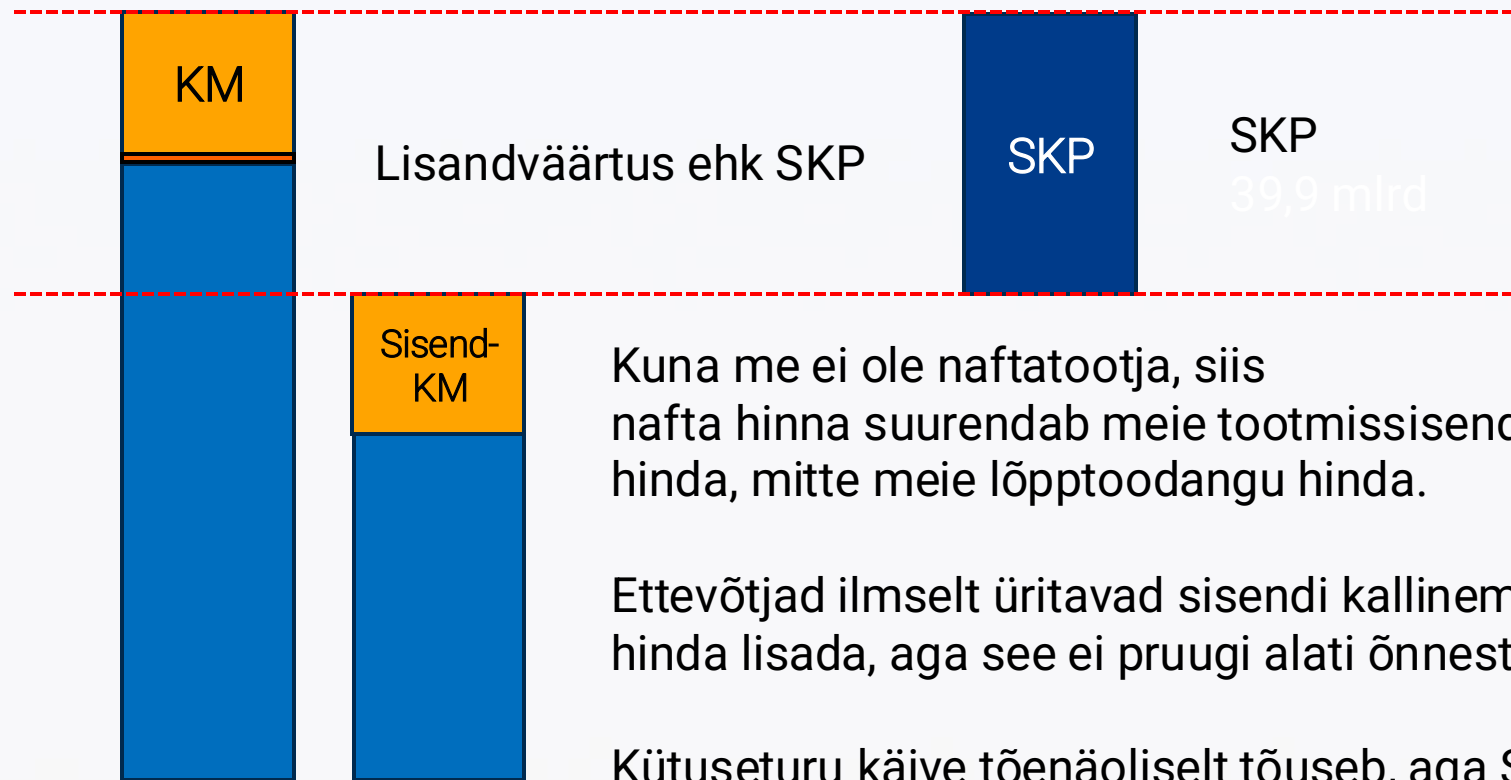
SKP arvutamine tootmise meetodil
(proportsioonid vastavad tegelikule suurusele)

2024. aasta andmed

Miks nafta hinna tõus ei suurenda maksulaekumisi?

SKP arvutamine tootmise meetodil
(proportsioonid vastavad tegelikule suurusele)

2024. aasta andmed

Kuna me ei ole naftatootja, siis nafta hinna suurendab meie tootmissisendite hinda, mitte meie lõpptoodangu hinda.

Ettevõtjad ilmselt üritavad sisendi kallinemise lõpptootte hinda lisada, aga see ei pruugi alati õnnestuda.

Kütuseturu käive tõenäoliselt tõuseb, aga SKP väheneb ja suurem kütusekulu kaetakse muude toodete väheneva nõudluse arvelt.

Mis juhtub naftatoodete nõudlusega hinnatõusu korral?

- Aastate 2010-2022 kasutamistabelite põhjal:
  - Ettevõtted kasutasid ca 55% naftatoodetest tootmissisendiks
    - Sellest ca 30% Maismaatransport
    - Ca 17% energeetika
    - Ca 10% Ehitus
    - Ca 6% Taime ja loomakasvatus
    - Ca 4% Metsamajandus
  - Majapidamised kasutasid naftatoodetest ca 20%
  - Ca 25% moodustas re-eksport (mis on tõenäoliselt Ukraina sõja järgselt vähenenud)
- Laias laastus võib hinnata, et 2/3 naftatoodete tarbimisest on ettevõtete tarbimine ning 1/3 majapidamiste tarbimine